

Icke-finansiell rapportering och ekonomisk påverkan

En analys av EU:s riktlinjer gällande hållbarhetsrapportering, tillämpning och ekonomisk påverkan

Erica Sandvik

Examensarbete för Tradenom (YH)-examen

Utbildningen för företagsekonomi

Vasa 2022

EXAMENSARBETE

Författare: Erica Sandvik
Utbildning och ort: Företagsekonomi, Vasa
Inriktning: Ekonomiförvaltning
Handledare: Jörgen Strid

Titel: Icke-finansiell rapportering och ekonomisk påverkan

Datum: 17.11.2022 Sidantal: 47 Bilagor: 0

Abstrakt

Ämnet som examensarbetet tar upp är bolagens ställningstagande gällande hållbarhet, samhällsansvar och hur bolagen tolkar och tillämpar Europeiska kommissionens angivna riktlinjer. Bolagens satsningar och investeringar kommer med tillhörande kostnader. Därför tas även upp den ekonomiska påverkan som bolagen ställs inför. Bolagens presenterar årligen sina icke-finansiella rapporter. I rapporterna framkommer de lagstadgade punkterna, affärsmodell, riskhantering, miljöprestanda, sociala frågor, personalfrågor, mänskliga rättigheter, antikorruption och mutor. Under de senaste decennierna har det framkommit ett ökat intresse från samhället, bolagens intressenter och aktieägare gällande bolagens samhälls- och klimatansvar.

Examensarbetets syfte var att undersöka hur finländska bolag tillämpar EU kommissionens riktlinjer i de icke-finansiella rapporterna. Samt att analysera det ekonomiska sambandet mellan bolagen och EU kommissionens riktlinjer. De icke-finansiella rapporternas utformning är grunden till valet av metod. De icke-finansiella rapporterna bygger på bolagens studier och undersökningar som gjort under året och presenteras i form av text. Därav det kvalitativa metodvalet. Genomförandet har skett genom att studera bolagens icke-finansiella rapporter, samtliga från år 2021. Från rapporterna har tagits fasta på de lagstadgade punkterna. Teorin som tas upp är hämtad från EU kommissionens officiella rapporter, Finlands bokföringslag och området Corporate Sustainability.

Resultatet visar att de utvalda finländska bolagen följer EU kommissionens angivna riktlinjer. Bolagen utför grundliga undersökningar gällande den egna påverkan på klimatet och de kostnader som uppstår. Resultatet visar också att det är möjligt att arbeta mot gemensamma globala mål, även fast bolagen har skilda utgångslägen.

Språk: svenska

Nyckelord: icke-finansiell rapportering, hållbarhet, miljö, riktlinjer, ekonomi

OPINNÄYTETYÖ

Tekijä: Erica Sandvik
Koulutus ja paikkakunta: Liiketalous, Vaasa
Suuntautumisvaihtoehto: Taloushallinto
Ohjaaja: Jörgen Strid

Nimike: Ei-taloudellinen raportointi ja taloudellinen vaikutus

Päivämäärä: 17.11.2022 Sivumäärä: 47

Liitteet: 0

Tiivistelmä

Tutkimuksen aiheena on yritysten kanta kestävään kehitykseen, sosiaaliseen vastuuseen ja miten yritykset tulkitsevat ja soveltavat Euroopan komission antamia ohjeita. Yrityssijoituksiin liittyy kustannuksia. Siksi käsitellään myös yritysten taloudellisia vaikutuksia. Yhtiöt esittävät ei-taloudelliset raporttinsa vuosittain ja raporteissa näkyvät lakisääteiset kohdat, liiketoimintamalli, riskienhallinta, ympäristönsuojelu, sosiaaliset kysymykset, henkilöstökysymykset, ihmisoikeudet, korruption torjunta ja lahjonta. Viime vuosikymmeninä yhteiskunnan, sidosryhmien ja osakkeenomistajien kiinnostus yritysten sosiaalista ja ilmastovastuuta kohtaan on lisääntynyt.

Opinnäytetyön tavoitteena oli selvittää, miten suomalaiset yritykset soveltavat Euroopan komission ohjeita ei-taloudellisissa raporteissaan ja myös analysoida yritysten taloudellista yhteyttä EU:n komission ohjeisiin. Ei-taloudellisten raporttien suunnittelu on tutkimusmenetelmän valinnan perusta. Ei-taloudelliset raportit perustuvat yritysten vuoden aikana tehtyihin tutkimuksiin ja raporteihin ja esitetään tekstimuodossa, tästä syystä laadullinen menetelmävalinta. Toteutus on tapahtunut tutkimalla yritysten ei-taloudellisia raportteja, kaikki vuodesta 2021. Lakisääteiset kohdat on huomioitu raporteista. Teoria on otettu Euroopan komission virallisista raporteista, Suomen kirjanpitoaistista ja kestäväen kehityksen alueelta.

Tulos osoittaa, että valitut suomalaisyritykset noudattavat Euroopan komission määrittelemiä ohjeita. Yritykset tarkastelevat omia ilmastovaikutuksiaan ja niistä aiheutuvia kustannuksia. Tulos osoittaa myös, että on mahdollista työskennellä yhteisten globaalien tavoitteiden eteen, vaikka heillä on erilaiset lähtökohdat.

Kieli: ruotsi

Avainsanat: ei-taloudellinen raportointi, kestävyys, ympäristöön, ohjeita, taloutta

BACHELOR'S THESIS

Author: Erica Sandvik
Degree Programme: Bachelor of Business Administration
Specialisation: Financial Administration
Supervisor: Jörgen Strid

Title: Non-financial Reporting and Financial Impact

Date: 17.11.2022 Number of pages: 47 Appendices: 0

Abstract

The study covers the companies' position regarding sustainability, social responsibility and how the companies interpret and apply the European Commission's stated guidelines. The companies' investments come with associated costs. Therefore, the financial impact that the companies face is also addressed. The companies present their non-financial reports annually and the statutory points appear in the reports. Business model, risk management, environmental performance, social questions, personnel questions, human rights, anti-corruption, and bribery. In recent decades, there has been an increased interest from society, the companies' stakeholders, and shareholders regarding the companies' social and climate responsibilities.

The aim of the study was to investigate how Finnish companies apply the EU Commission's guidelines in non-financial reports, as well as analyzing the economic connection between the companies and the guidelines. The non-financial report's design is the basis for the choice of method. The non-financial reports are based on the companies' studies and surveys carried out during the year and presented in the form of text. Hence the qualitative method choice. The implementation has taken place by studying the companies' non-financial reports, all from the year 2021. From the reports, the statutory points have been noted. The theory that is discussed is taken from the EU Commission's official reports, Finland's Accounting Act and the area of Corporate Sustainability.

The results show that the selected Finnish companies follow the EU Commission's specified guidelines. The companies carry out thorough investigations regarding their own impact on the climate and the costs that arise. The result also shows that it is possible to work towards joint global goals, even if the companies have different starting points.

Language: Swedish

Key words: non-financial reporting, sustainability, environment, guidelines, finance

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Syfte.....	2
1.2	Frågeställning.....	2
1.3	Avgränsningar.....	2
2	Metod.....	3
2.1	Forskningsmetoder.....	3
2.1.1	Kvalitativ metod.....	3
2.1.2	Kvantitativ metod.....	3
2.1.3	Val av metod.....	4
2.2	Undersökningens urval och genomförande.....	4
2.3	Validitet och reliabilitet.....	5
3	Teoretiska utgångspunkter.....	6
3.1	Upprättande av icke-finansiella rapporter.....	6
3.2	Tidigare forskning.....	8
3.3	Bokföringslagen i Finland.....	9
3.4	Hållbar utveckling.....	10
3.4.1	2030 agenda för hållbar utveckling EU.....	12
3.4.2	Parisavtalet 2015.....	14
3.5	GRI – De globala standarderna för hållbarhetsrapportering.....	14
3.6	GRI – 200 ekonomiska standarder.....	16
3.6.1	201 – Ekonomiska resultatet.....	16
3.6.2	205 – Anti-korruption.....	17
3.7	GRI – 300 Miljöstandarder.....	17
3.7.1	302 – Energi.....	17
3.7.2	306 – Avlopp och avfall.....	18
3.8	GRI – 400 Sociala standarder.....	18
3.8.1	412 - Mänskliga rättigheter.....	18
3.8.2	417 – Marknadsföring och produktmärkning.....	19
3.8.3	418 – Kundens integritet.....	19
3.9	ISO – Internationella standardiseringsorganisationen.....	19
3.9.1	ISO 14001.....	20
3.9.2	ISO 26000.....	20
4	Empirisk del.....	20
4.1	Wärtsilä.....	21
4.1.1	Wärtsilä – Affärsmodell och riskhantering.....	21
4.1.2	Wärtsilä – Miljöprestanda.....	22
4.1.3	Wärtsilä – Social och personalfrågor.....	23

4.1.4	Wärtsilä - Mänskliga rättigheter	23
4.1.5	Wärtsilä – Antikorrupktion och mutor	23
4.2	ABB	24
4.2.1	ABB - Affärsmodell och riskhantering	24
4.2.2	ABB – Miljöprestanda	25
4.2.3	ABB - Social och personalfrågor	25
4.2.4	ABB - Mänskliga rättigheter	26
4.2.5	ABB - Antikorrupktion och mutor	26
4.3	Finnair	27
4.3.1	Finnair – Affärsmodell och riskhantering	27
4.3.2	Finnair – Miljöprestanda	27
4.3.3	Finnair – Social och personalfrågor	28
4.3.4	Finnair – Mänskliga rättigheter	28
4.3.5	Finnair – Antikorrupktion och mutor	29
4.4	Kesko	29
4.4.1	Kesko – Affärsmodell och riskhantering	29
4.4.2	Kesko – Miljöprestanda	30
4.4.3	Kesko – Social och personalfrågor	30
4.4.4	Kesko – Mänskliga rättigheter	31
4.4.5	Kesko – Antikorrupktion och mutor	31
4.5	UPM	32
4.5.1	UPM – Affärsmodell och riskhantering	32
4.5.2	UPM – Miljöprestanda	32
4.5.3	UPM – Social och personalfrågor	33
4.5.4	UPM – Mänskliga rättigheter	33
4.5.5	UPM – Antikorrupktion och mutor	33
4.6	Terveystalo	34
4.6.1	Terveystalo – Affärsmodell och riskhantering	34
4.6.2	Terveystalo – Miljöprestanda	34
4.6.3	Terveystalo – Social och personalfrågor	35
4.6.4	Terveystalo – Mänskliga rättigheter	35
4.6.5	Terveystalo – Antikorrupktion och mutor	36
5	Resultatanalys	36
5.1	Affärsmodell och riskhantering	37
5.2	Miljöprestanda	39
5.3	Social och personalfrågor	39
5.4	Mänskliga rättigheter	40
5.5	Antikorrupktion och mutor	41

6	Diskussion.....	42
6.1	Resultatdiskussion.....	42
6.2	Metoddiskussion.....	43
6.3	Slutsats	44
7	Källhänvisning.....	45

1 Inledning

Alltmer kretsar kring de globala aktörerna och verksamheterna, och framför allt den påverkan som verksamheterna har på vårt samhälle. Under de senaste decennierna har det tydligt framkommit ett ökat intresse för hur bolagen styrs. Samt ett ökat intresse gällande det ansvar som bolagen har gentemot vårt samhälle, och givetvis även gentemot aktieägarna. Valet att forska inom det här området kommer från att hållbarhet och samhällsansvar är något som vi kommer se fortsatta förändringar kring. Kunskap berörande samhällsansvar och hållbarhet är något som majoriteten av oss kommer att behöva framöver.

Arbetet med samhälls- och hållbarhetsfrågorna har i stort sett hittills varit "frivilligt". Bolagens storlek och bolagens verksamhetsområde är vad som hittills har styrts. Men eftersom regler, åsikter och medvetenheten kring samhälls- och hållbarhetsfrågorna konstant är i förändring är det inte längre tillräckligt att enbart vissa bolag arbetar för ett hållbarare klimat.

År 2017 infördes en ny lag. Den här lagen kräver att bolag som uppfyller vissa krav, i samband med verksamhetsberättelsen måste upprätta en icke-finansiell rapport. Till följd av förändringarna har EU uppdaterat riktlinjer och guider. Varför det kan man fråga sig? Därför att EU har enats om snabba och kraftfulla åtgärder för att uppnå de mål som fastställts. Målen är att "Minska utsläpp av växthusgas och att skapa en koldioxidsnål och klimattålig ekonomi". (Europeiska unionen, 2019)

Europeiska unionens riktlinjer är krävande för bolagen, ny information och riktlinjer är en nödvändighet. De nödvändigaste upplysningarna är gällande utveckling, resultat, konsekvenser (miljö, mänskliga rättigheter, sociala förhållanden och bekämpningen av korruption) av verksamheten, samt företagets ställning. Företagen måste även tillämpa den nationella lagstiftningen. I Finland följs bokföringslagen från 1997, denna lag har reviderats kontinuerligt (Bokföringslagen 1997/1336, 1997). EU-parlamentet fastslog 2014 lagen om icke-finansiell rapportering och information. 2016 kom en kompletterande lag i Finland. (Lag om ändring av bokföringslagen 1376/2016, 2016)

1.1 Syfte

Syftet är att undersöka hur finländska bolag analyserar och tolkar meddelanden från Europeiska kommissionen, gällande riktlinjer för icke-finansiella rapporter. Europeiska kommissionens meddelanden berör rapportering av klimatrelaterad information. Syftet med arbetet är också att hitta och analysera sambandet mellan den ekonomiska påverkan och hållbarhetsfrågorna.

1.2 Frågeställning

Hur tillämpar företagen EU:s riktlinjer gällande hållbarhetsrapportering?

Vilken ekonomisk påverkan har dessa riktlinjer för företagen?

1.3 Avgränsningar

Jag kommer att avgränsa mitt empiriska arbete till bolag som är etablerade i Finland och följer den finska bokföringslagen och förordningarna.

2 Metod

2.1 Forskningsmetoder

2.1.1 Kvalitativ metod

Ett kvalitativt tillvägagångssätt innebär att man arbetar med textmaterial. Oftast i form av flera texter, tidigare forskning och intervjuer som knyts ihop. Även i fall av böcker, ljud- och eller videoinspelningar kan man tillämpa kvalitativ forskningsmetod. Det kvalitativa textmaterialet är omfattande och oftast tidskrävande. I den inledande analysfasen kan tankar och idéer dyka upp, dessa tankar är ofta knutna till forskningens problemområde. Dokumentationen av tankarna är viktig inför forskningens slutliga analys. Det vanliga är att bearbetningen av det kvalitativa materialet görs löpande vartefter materialet samlas in.

Den kvalitativa metodens syfte är att få en djupare kunskap än den kvantitativa fragmentiserade kunskapen. En egen utformning och tolkning är vanligt inom kvalitativ forskning. Varje enskild problemformulering behöver en egen unik utformad tillvägagångsmetod. Vid kvalitativ forskning krävs god helhetsbild och uppfattning om det egna forskningsfältet. Eftersom det ofta inte finns bestämda metoder för den kvalitativa analysen, bör det för läsaren finnas tillgängligt hur bearbetningen metodiskt gått till. (R.Patel & B.Davidson, 2011)

2.1.2 Kvantitativ metod

Kvantitativ metod innebär att behandla statistik, ordna, analysera och beskriva insamlade data. Statistiktyperna som finns är två, deskriptiv statistik och hypotesprövande statistik. I det kvantitativa tillvägagångssättet bör man presentera forskningsresultatet så generellt som möjligt. Det betyder att man kan applicera resultatet till andra jämförbara grupper eller områden. Den kvantitativa metoden innebär att vi då inte studerar hela gruppen eller området utan kan göra stickprov och därefter generalisera resultatet.

I allmänhet bygger den kvantitativa forskningen på hypotesprövningar, och bearbetningen av det kvantitativa materialet sker ofta efter att allt material samlat in. Vid analysen av kvantitativ forskning måste vi säkerställa att det insamlade materialet vi har är tillräckligt omfattande. Desto fler observationer av hypotesprövningar som tyder på ett viss slags

mönster desto säkrare slutsatser om resultatet kan vi dra. Kvantitativ forskningen innebär att kunna bevisa och försöka förklara. (R.Patel & B.Davidson, 2011)

2.1.3 Val av metod

Sett till de teoretiska utgångspunkterna och frågeställningarna är den kvalitativa metoden mest lämpad för den här typen av forskningsarbete. Arbetets utgångspunkt för både teoridelen och den empiriska delen kommer att vara bolagens icke-finansiella rapporter som är i form av text. Valet av metod grundas på bolagens uppställning och utformning av de icke-finansiella rapporterna. Bolagens icke-finansiella rapporterna innehåller flera hundra sidor med text, men förhållandevis ganska lite tillhörande statistik och siffror. Valet av metod är också passande med tanke på det slutliga resultat den här typen av forskningsarbete vill komma fram till. Metodvalet som gjorts för den här typen av forskningsarbete understöds av Runa Patel och Bo Davidson, författare av Forskningsmetodikens grunder från 2011.

2.2 Undersökningens urval och genomförande

Arbetet består av en teoretisk del och följs sedan av en empirisk del. Innehållet i den teoretiska delen är väsentlig och viktig att förstå innan man övergår till den empiriska delen. Empirin i det här arbetet kommer att omfatta icke-finansiella rapporter från olika bolag etablerade i Finland.

Den empiriska delen kräver en omfattande datainsamling. Datainsamlingen kommer att hämtas från bolagens verksamhetsberättelser eller från de icke-finansiella rapporterna. Datainsamlingen gällande teorin kommer även till stor grad att hämtas från företagets hemsidor, samt statliga inrättningar. Bolagen är verksamma inom olika branscher och är utvalda för att försöka ge en så bred och tydlig helhetsbild som möjligt.

Den kvalitativa genomföringen blir att analysera den teoretiska delen och ta fasta på de lagar och förordningar som bolagen enligt lag är skyldiga att följa. I den empiriska delen analyseras bolagens icke-finansiella rapporter. Analysen kommer att ta fasta på de punkter som fastställts i den teoretiska delen.

2.3 Validitet och reliabilitet

Validitet innebär att mätningen är relevant, medan reliabilitet betyder att mätningen gjorts på ett trovärdigt sätt. Beroende på vald forskningsmetod används olika tekniker av datainsamling för att nå fram till ett resultat. Med ett forskningsarbets validitet och reliabilitet vill man skapa en uppfattning om hur väl datainsamlingen mäter det forskaren vill ha fram. Förutsättningen för att forskningen ska kunna generaliseras är god validitet och reliabilitet. Ursprungligen är begreppet framtaget för den kvantitativa metoden men går även att tillämpa på en kvalitativ forskningsmetod.

Validitet och reliabilitet skils åt i de två olika metoderna. I kvantitativ forskningsmetod fokuserar man mest på datainsamlingen, rätt typ av data på ett tillförlitligt sätt. Används en kvalitativ forskningsmetod hör både datainsamlingen och efterföljande analys till validitet och reliabilitet. Två saker som man kan tänka på är att hög validitet förutsätter också hög reliabilitet, medan en hög reliabilitet inte nödvändigtvis garanterar en hög validitet. (Bryman & Bell, 2017)

Den kvalitativa forskningsmetoden som tillämpas i det här fallet, gör att forskningsarbetet inte kan få tillförlitligheten från siffror. I stället får arbetet sin validitet och reliabilitet från beskrivningen och formuleringen av det insamlade och bearbetade kvalitativa materialet. Samt i resultatdelen en beskrivning över hur resultatet och processen fått växa fram.

3 Teoretiska utgångspunkter

Teorin hämtas från Europeiska kommissionens officiella rapporter, från området Corporate Sustainability och bokföringslagen i Finland. Fokus kommer finnas på kapitel 3a i bokföringslagen som handlar om Icke-finansiell rapportering. (Bokföringslagen 1997/1336, 1997)

3.1 Upprättande av icke-finansiella rapporter

De bolag som berörs och är skyldiga att offentliggöra icke-finansiella rapporter är bolag som har fler än 500 anställda och är av allmänt intresse. Lagen som styr detta är lagen om icke-finansiell rapportering. (Bokföringslagen 2016/1376, 2016)

Bokföringslagen (1376/2016) i Finland säger även att de bolag som på en reglerad marknad idkar handel även måste offentliggöra bolagets mångfaldspolicy i sin verksamhetsberättelse. Till detta finns även ett tillägg, stora bolag måste endast offentliggöra deras mångfaldspolicy om två av följande överskrids: "över 250 anställda, balansräkningen överskrider 20 miljoner euro eller har en omsättning över 40 miljoner euro".

Hur offentliggörandet sker får bolaget välja, antingen genom att skilt publicera den icke-finansiella rapporten eller i bolagets verksamhetsberättelse. Om bolagets väljer att separat publicera den icke-finansiella rapporten ska bolaget publicera denna på deras hemsida sex månader efter bokslutsdagen. I verksamhetsberättelsen ska bolaget hänvisa till den icke-finansiella rapporten om dessa publicerats som skilda dokument. Enligt bokföringslagen ska både verksamhetsberättelsen och den icke-finansiella rapporten undertecknas och dateras. (1376/2016, 5§)

Undantag från offentliggörande av icke-finansiell information gäller till exempel den information som eventuellt kan framkomma under incidenter och under diskussioner. Sådan information behöver bolaget inte redovisa i rapporten. Men endast om bolaget har en stark anledning att tro att offentliggörandet av dessa incidenter eller diskussioner allvarligt skulle kunna skada bolagets kommersiella status. Ett sådant undantag av offentliggörandet av information får varken påverka eller förändra en rättvisande bild av bolagets verksamhet eller resultat. (1376/2016, 3§)

Enligt den finska bokföringslagen gäller undantag även för koncerner. Undantaget gäller enbart för dotterbolagen i Finland. Om moderbolaget har med dotterbolagets icke-finansiella information i verksamhetsberättelsen, behöver inte dotterbolaget rapportera icke-finansiell information. Den icke-finansiella rapporten ska ge en rättvisande bild av verksamheten och bolagets utveckling. Den icke-finansiella rapporten ligger till grund för investerare, revisorer och intressenter. Vilket betyder att verksamheten och dess utveckling inte får vara något annat än vad som uppvisas. Den ekonomiska situationen ska kunna fastställas och vara trovärdig för den som tar del av den icke-finansiella rapporten. (1376/2016, 4§)

Det är bolagets revisor som är skyldig att kontrollera den icke-finansiella rapporten och dess lagstadgade innehåll. Publiceras rapporten som ett skilt dokument ska revisorn granska både verksamhetsberättelsen och den icke-finansiella rapporten, olikheter gällande innehåll som presenteras i båda rapporterna får inte förekomma. Vid eventuell avvikelse, ska denna avvikelse upptas av revisorn i revisionsberättelsen. (1376/2016, 6§)

Även fast att det krävs mera av de företag som enligt lagen måste upprätta icke-finansiella rapporter är det inte bortkastad tid. Det medför vissa fördelar för företagen. De fördelar som bolagen har är ökad medvetenhet inom det egna bolaget, en bredare investerar-bas, förbättrad dialog utåt, samhällets acceptans och skapande av konkurrensfördelar. Medvetenheten och förståelsen inom företagen för klimatrelaterade möjligheter och risker, bidrar till att företagen internt har den information som krävs för att uppgöra en säkrare riskhantering. Medvetenheten gör även att den strategiska planeringen går smidigare och ger ett underlag till beslutsfattande. (Europeiska kommissionen, 2019)

I Europeiska unionens officiella tidning står: "En bredare investerar-bas och en potentiellt lägre kapitalkostnad, till exempel som följd av inkludering i aktivt förvaltade investeringsportföljer och i index med hållbarhetsinriktning samt av förbättrade kreditbetyg för utfärdande av obligationer och bättre kreditvärdighetsbedömningar för banklån." Dialogen sett från företagets sida blir mera konstruktiv och konkret vilket särskilt intresserar aktieägarna och investerare. Även övriga intressenter vill ta del av den konstruktiva dialogen, eftersom den leder till företagets acceptans från samhället. Det ökade intresset för hur företagen styrs och det ansvar som företagen har gentemot samhället gör att företagen behöver den här acceptansen för en välfungerande

verksamhet. Den öppna kommunikationen kring hållbarhet leder också till att företagen skapar konkurrensfördelar. (Europeiska kommissionen, 2019)

De icke-finansiella rapporterna har också inverkan på organisationernas resultat. Rapporterna ligger till grund för att kunna ge en tydlig bild av organisationen till intressenter och investerare. Rapporterna är också en grund för att inom organisationen kunna göra en arbetsplatspolicy analys och kunna avgöra hur eventuella förändringar inom organisationen kan påverka arbetsplatsen, samt för att kunna avgöra organisationens nivå då det kommer till styrkor och svagheter. (European commission, 2017)

3.2 Tidigare forskning

Finansinspektionen i Sverige kom 2020 ut med en rapport om *Hållbarhetsrapportering och behoven av ökad transparens och jämförbarhet*. Finansinspektionen skriver att efterfrågan på hållbarhetsrapporteringen har ökat de senaste åren, men att steg mot "konvergens och harmonisering" pågår. Finansinspektionen menar att fram tills nu så har hållbarhetsrapporteringen i princip varit oreglerad. På global nivå har vi kunnat börja se att det finns en efterfrågan och behov av att skapa en enhetlig standard för rapporterna, vilket leder till ökad transparens och trovärdighet från bolagens sida.

En av de mera utmanande utmaningarna som finns menar Finansinspektionen är att "fånga ekonomiska utbyten och verksamheter på ett rättvisande sätt". Rapporteringen och redovisningen ska vara användbar för beslutsfattarna, och nya affärsmodeller ställer nya krav.

Slutsatsen av rapporten som 2020 är att utvecklingen av hållbarhetsrapporterna har börjat utvecklas de senaste åren. Det som konstateras är att rapporterna har betydande roll för beslutsfattande, ansvarsutkrävande och riskidentifiering. Den man kan konstatera under de senaste åren är att redovisningsrapporterna, icke-finansiella och finansiella, har börjar att närma sig varandra. (Finansinspektionen, 2020)

Tidigare forskning gällande bolagens hållbarhetsrapporteringar har också gjorts på kandidatnivå, och är ständigt pågående. Ett intressant sätt att se på hållbarhetsrapporteringen är som ett kommunikationsverktyg. 2017 gjorde två svenska studerande Folos och Lalovic en kandidatuppsats gällande detta. Specifikt skrev Folos och

Lalovic om hur rapporterna används som verktyg vid bolagsskandaler. Syftet med forskningsarbetet var att titta på om hållbarhetsrapporterna används som verktyg och i vilken utsträckning vid mediala skandaler, kommunikationen till intressenterna kan både vara positiv såväl som negativ.

I forskningsarbetet granskades fyra bolag och deras strategier före och efter att bolagens skandaler uppmärksammats i media. Eftersom bolagens icke-finansiella rapporter enligt lagen måste innehålla korrekt och sann information, är Folos och Lalovic slutsats av forskningsarbetet minst sagt intressant. Slutsatsen de kunde komma fram till var att rapporterna i allra högsta grad används som verktyg för att bemöta och presentera bolagens handling efter omtalad mediaskandal. Genom de icke-finansiella rapporterna kan bolagen bevisa sin legitimitet mot intressenterna. (Folos & Lalovic, 2017)

3.3 Bokföringslagen i Finland

Finländska bolag tillämpar den finländska lagstiftningen. Bokföringslagen tillkom år 1997 och har reviderats kontinuerligt under årens lopp. 2014 fastslog EU-parlamentet en lag om den icke-finansiella rapporteringen, till följd fick vi här i Finland en kompletteringslag år 2016. (Bokföringslagen 1997/1336, 1997)

Bokföringslagens tredje kapitel är *Bokslut och verksamhetsberättelse 30.12.2004/ 1304*, därefter följer kapitel 3 a *Icke-finansiell rapportering*. Enligt bokföringslagen är det "företag av allmänt intresse som omfattas av denna lag". Enligt bokföringslagen ska rapporten som uppgörs innehålla den information som berör miljö, personal och sociala förhållanden, mänskliga rättigheter och den bokföringsskyldiges bekämpning av mutor och korruption. I enlighet med EU:s direktiv ska rapporten uppgöras lättillgänglig och lättförståelig. Rapporten ska alltså inte ge utrymme för misstolkning och får heller inte vara tvivelaktig.

Innehållet i den icke-finansiella rapporten är på förhand fastställt. Företaget ska ha en relativt kort beskrivning av modellen för verksamheten, samt beskriva vilka principer och försiktighetsåtgärder som verksamheten följer. Utöver detta ska även resultatet av verksamhetsprinciperna upptas, tydligast är att uppta punkterna enskilt. Resultatet av principerna vidtagit gällande miljön, sociala förhållanden osv. Därefter ska de viktigaste

riskerna specificeras. Dessa risker är sannolikt sådana som kan skada verksamheten och en rapport över riskhantering är nödvändig. Enligt den finländska bokföringslagen är också icke-finansiella nyckeltal en nödvändighet i rapporten. Vilka icke-finansiella nyckeltal ett företag har, beror på företagets verksamhetsområde.

Ett exempel på ett icke-finansiellt nyckeltal i ett importerande företag skulle kunna vara att färre transporter eller kortare sträckor resulterar i mindre koldioxidutsläpp. De icke-finansiella nyckeltalen som företaget visar upp är de som har betydelse för den egna verksamheten.

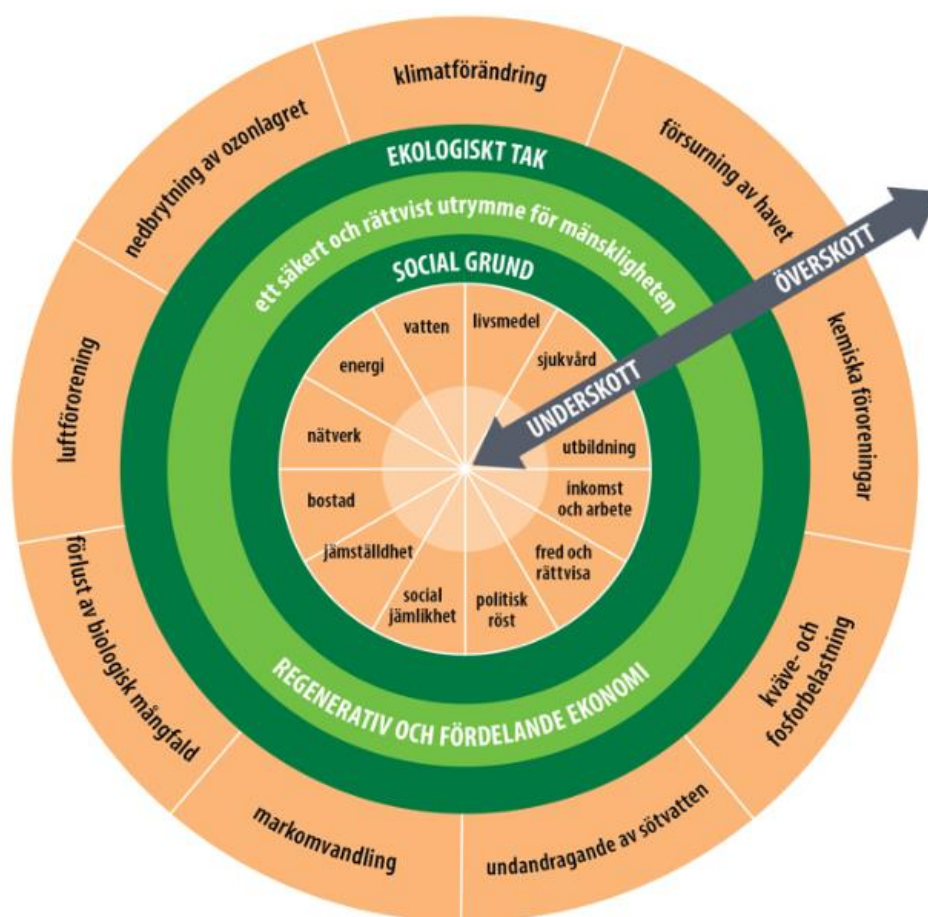
Den icke-finansiella rapporten ska vid behov kunna hänvisas till bokslutet. Den icke-finansiella rapporten får uppgöras enligt EU:s nationella eller internationella verksamhetsramar. Men en hänvisning till vilken verksamhetsram som tillämpats krävs. När den icke-finansiella rapporten publiceras får företaget välja om detta görs i samband med verksamhetsberättelsen eller om den publiceras separat. En separat rapport ska publiceras på den officiella hemsidan senast sex månader efter bokslutsdagen. Kontrollen görs av företagets revisor, och denne ansvarar för att informationen stämmer ihop med bokslutet. Eventuella avvikelser ska anges i revisionsberättelsen av bolagets revisor. (Bokföringslagen 1997/1336, 1997)

3.4 Hållbar utveckling

Hållbar utveckling är ett hett ämne, det innebär vår mänskliga välfärd inom den ram för vad jorden klarar av. I Figur 1 (Doughnut modellen) kan vi se de frågor som påverkar vår mänskliga välfärd, exempelvis vår utbildning och hälsotillstånd. Ofta kan man höra att dessa frågor i mitten kallas grunden för vår sociala välfärd. De här faktorerna som påverkar vår sociala välfärd gör att vi som människor mår bra.

I Doughnut modellen ser vi att den yttre kretsen finns det som hör till jordens "bärkraft", exempelvis växthusgasutsläpp och havens kvalité. Vårt mänskliga sätt att leva har gjort att vi till stor del överskrider vad jordens bärkraft klarar av. Att vi överskrider de här gränserna för vad jorden klarar av gör att vi samtidigt påverkar vår egen mänskliga välfärd negativt.

Den yttre kretsen i modellen är avgörande då det kommer till ekologisk hållbarhet, vilket man måste ta i beaktande då man pratar om hållbar utveckling. Den sociala grunden sätter krav på ekonomin, utan ekonomin skulle vi inte kunna ordna tjänster och verksamheter. Men följden är att ekonomin använder våra naturresurser och belastningen på miljön är stor. För att skapa en hållbar utveckling behöver vi minimera belastningen på miljön. Bland andra har producenterna och konsumenterna har stor inverkan på utvecklingen. (Statsrådet, 2020)

Figur 1. Doughnut modellen. Originalbilden: Kate Raworth, Doughnut Economics. (Statsrådet, 2020).

Begreppet "hållbar utveckling" fick sin början 1981 i USA, i rapporten *Our Common Future*. Men begreppet spreds internationellt först 1987. Den dåvarande definitionen, som ännu även idag är den vanligaste, gavs av Gro Harlem Brundtland. Citat: "Hållbar utveckling är en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov." Gro Harlem Brundtland var Norges dåvarande statsminister. (United Nations Development Programme, 2017)

Till svenska översätts Corporate Social Responsibility till Företagens sociala ansvar. De senaste åren har uttrycket "hållbarhet" mer eller mindre ersatt "CSR och Företagens sociala ansvar". Hållbarhet är själva idén av att bolagen ska ta det egna ansvaret över hur de påverkar vårt samhälle. Påverkningen kan man se från tre perspektiv: socialt, miljö och ekonomiskt. Ekonomiskt ansvarstagande krävs för att skapa en långsiktig och samhällsansvarstagande affärsmodell. Ser man tillbaka i tiden har bolagens samhällsansvar varit ett sätt att på eget plan minimera oegentligheter. En syn som även verifieras av EU-kommissionen. Men synen eller idén om samhällsansvar har förändrats och idag ser man på det mera som ett sätt att bidra till bolagens ökade lönsamhet genom att minska på onödiga resurser och förbrukning samt optimera kvarstående resursanvändning.

Enligt EU:s angivna direktiv är det stora offentliga bolag med över 500 anställda som måste sammanställa icke-finansiella rapporter i samband med verksamhetsberättelsen. Inom gränsen för EU är det uppskattningsvis 11 700 bolag som detta berör. Reglerna för vilka bolag som detta gäller är enkla. Det är listade bolag, banker, försäkringsbolag samt andra stora bolag som är av publikt intresse. Stora bolag som faller under dessa tidigare nämna kriterier måste enligt direktiv 2014/95/EU offentligt publicera information relaterat till följande punkter: miljö, socialt (exempelvis behandling av personal), mänskliga rättigheter, anti-korruption, mutor och mångfald inom företaget (exempelvis gällande ålder, kön, utbildning, bakgrund). Uppföljningssystemen som bolagen använder är exempelvis ISO standarderna och Global Reporting Initiative (GRI). (Corporate sustainability reporting, 2019)

3.4.1 2030 agenda för hållbar utveckling EU

Agenda 2030 som hittas på EU:s officiella hemsida är en universal agenda, en plan som länder från hela världen har undertecknat. Planen innehåller 17 mål för hållbar utveckling och 169 delmål. Underteckningen skedde 2015 i New York, vilket betyder att vid undertecknandet räknade man med att kunna uppfylla de här 17 målen på 15 år. Den absolut största utmaningen är att få bukt med extrem fattigdom i vissa delar av världen. Fattigdomen är ett ofrånkomligt problem som måste lösas för att agenda 2030 ska kunna hålla. Alla partnerskap och intressenter har tillsammans gått ihop för att kunna genomföra den här svåra uppgiften. (Europeiska kommissionen, 2022)

Agenda 2030 bygger vidare på "Millenium Development Goals" och syftet är att uppnå de mål som tidigare inte uppnåddes, både ekonomiska, sociala och miljömässiga. Samtidigt bygger man också vidare på de mål som uppnåddes. Hur målen för agenda 2030 uppnås kommer vara av stor vikt för mänskligheten och för planeten. Eftersom vi har begränsat med resurser måste vi försäkra oss om att både de icke-förnybara och förnybara naturresurserna räcker till och jordens bärformåga bibehålls. (Utrikesministeriet, 2022)

Alla länder har själva ansvar för det egna landets utveckling. Utrikesministeriet i Finland skriver att Finland åtar utmaningen både nationellt och internationellt. Som ett av föregångarländerna vill Finland ligga i framkant. Finlands regering lämnar med fyra års mellanrum in redogörelse till riksdagen, i dagens läge har den senaste lämnats in till riksdagen oktober 2020. Redogörelsen innehåller de åtgärder som vidtagits, punkt för punkt, både inom landets gränser och utanför. Efter de vidtagna åtgärderna beskrivs metoderna och den utvärdering som gjorts (i jämförelse till målen). Den här redogörelsen skickas även till FN. Som ett av länderna i framkant bör, så var Finland ett av de första länderna som uppgjorde Agenda 2030 plan frivilligt. Nedan finns en bild på Europeiska kommissionens 17 olika huvudmål för hållbar utveckling. Under de här 17 målen finns 169 delmål som ska uppnås år 2030. (Statsrådet, 2020)

Figur 2. The 2030 Agenda for sustainable development. (Europeiska kommissionen, 2022).

3.4.2 Parisavtalet 2015

Parisavtalet som undertecknades i december 2015 i Paris är ett bindande internationellt avtal. Avtalet är mycket unikt därför att det är första gången de europeiska länderna går samman för att kämpa mot klimatförändringen genom ett bindande avtal. Avtalets mål är att minimera den globala uppvärmningen, och att hålla den väl under 2 grader Celsius. På lång sikt är målet att "Minska utsläpp av växthusgas och att skapa en koldioxidnsål och klimattålig ekonomi". (Europeiska unionen, 2019)

Parisavtalet fungerar med en så kallad fem-års-cykel. Det betyder att det var senast år 2020 som samtliga medlemsländer i Parisavtalet skulle ha lämnat in klimatplanerna. Därefter började länderna arbeta med att genomföra dem. Klimatplanerna kallas "Nationally determined contributions" eller "NDCs". I samtliga länders NDC finns strategier för hur varje land ska kunna uppnå de mål som undertecknats i Parisavtalet, samt hur de kommer vidta åtgärder och bygga motståndskraft för att kunna anpassa sig till effekterna av de stigande temperaturerna.

Mellan avtalsländerna finns en stark support, länderna arbetar mot gemensamma mål och är därför beroende av varandra för att uppnå dessa. Uppföljningen sker genom transparens rapportering som heter "Enhanced transparency framework eller ETF". Uppföljningen kommer att starta år 2024. Länderna rapporterar och visar upp vidtagna åtgärder, processen och resultatet. Samt ger tillgång till noggrann granskning av rapporten. (The Paris Agreement, 2015)

3.5 GRI – De globala standarderna för hållbarhetsrapportering

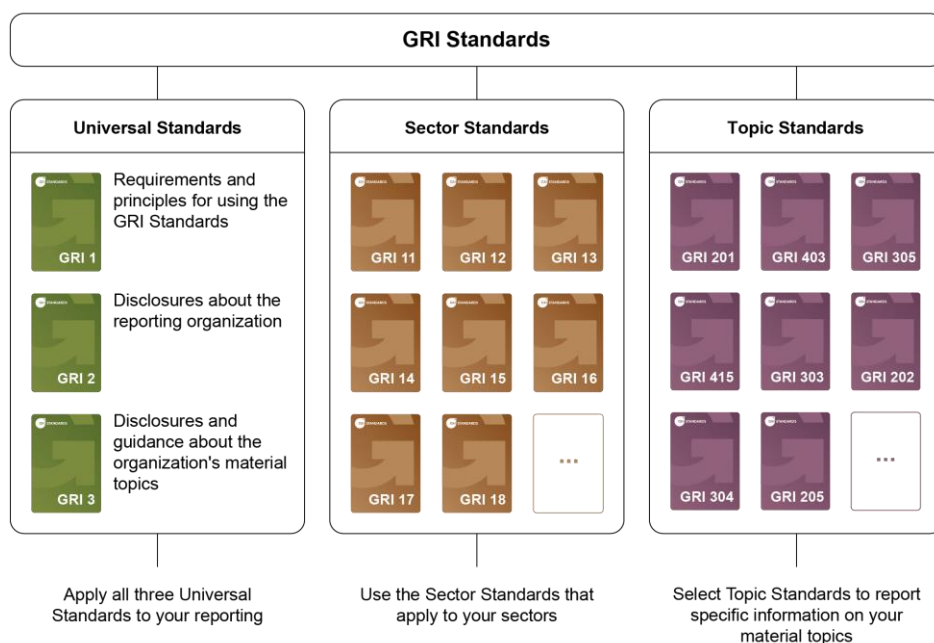
GRI (Global Reporting Initiative) är en internationell organisation som hjälper organisationer att förstå och kommunicera deras påverkan på frågor som rör både klimatet, korruption och mänskliga rättigheter. GRI standarderna är de mest spridda hållbarhetsstandarderna och används över hela världen.

Företagen har fått ett ökat tryck från utomstående att bli mera transparent och öppna mot myndigheter, investerare, intressenter och aktieägare. Alla dessa är intresserade av vilken påverkan företaget har på klimatet. Samt vilka åtgärder som finns gällande ekonomiska-,

sociala- och ekonomiska problem. Genom att företagen använder GRI standarderna kan företagen förbättra sina relationer till intressenterna. Transparens och ärlighet från företagets sida stärker förtroendet för bolaget. *GRI (Global Reporting Initiative)* är en handbok eller kanske snarare ett verktyg för bolagen. Med hjälp av GRI kan företagen identifiera, samla in och rapportera den nödvändiga informationen. Informationen som företagen ger ut ska vara klar, tydlig och lättförståelig. Informationen får alltså inte vara missvisande eller felaktig. (Global Reporting Initiative, 2022)

GRI standarderna reviderades senast år 2021. De här standarderna är de första som används globalt. Standarderna framtoogs av *Global Sustainability Standards Board (GSSB)*, med huvudkontor i Nederländerna, Amsterdam. De regionala kontoren finns stationerade runt hela världen, i Johannesburg, São Paulo, Singapore, New York, Bogota och New Delhi. Övriga delar av världen och hela Europa får sin support direkt från huvudkontoret i Amsterdam. (Global Reporting Initiative, 2022)

GRI-standarderna får alla användas som underlag till sin rapportering, endast ett krav har GSSB fastställt. Allt material som publicerats och där GRI-standarderna använts, ska hänvisa till vilka GRI-standarder som tillämpats. Standarderna är organiserade i tre kategorier: 200 (ekonomiska), 300 (miljö) och 400 (sociala) standarder. Varje standard är designat att användas tillsammans med GRI 103: "*Management Approach*". (A Short Introduction to the GRI standards, 2021)

Figur 3. GRI standards. (Global Reporting Initiative, 2022).

3.6 GRI – 200 ekonomiska standarder

I serien 200 finns de ekonomiska standarderna. Nedan följer utvalda exempel.

3.6.1 201 – Ekonomiska resultatet

201 är också en ämnesspecifik standard och är formad för att kunna användas tillsammans med GRI standarden 103: Management Approach. Detta krävs för att fullständig information ska kunna ges. Det förväntas att bolagen är transparenta och framför en fullständigt klar bild på den ekonomiska situationen, samt att det som framförs är granskad och godkänd av en revisor. I rapporten som bolaget visar upp ska det tydligt framkomma bolagets intäkter, löner och förmåner, samhällsinvesteringar, driftskostnader och statliga betalningar. I andra punkten de möjligheter och risker där klimatförändringen kan påverka intäkterna och utgifterna. Samt en tillhörande beskrivning på hurudan påverkan det är, konsekvenserna innan vidtagna åtgärder, hanteringsmetod och tillhörande kostnader.

I tredje punkten ska pensionsplanerna lyftas fram. Planens uppskattade värde, separat fond i syfte att betala pensionsförpliktelser, förklaring av strategin, anställda eller arbetsgivarens procentandel som betalas och hur deltagandet i pensionsplanerna ser ut. Den sista punkten tillhörande ekonomiska resultatet är bistånd och stöd från staten. Det totala värdet av stöd

från regeringen, exempelvis forsknings- eller investeringsbidrag eller skattelättnader. Regeringens involverande i aktieägarstrukturen ska också påvisas. (GSSB, 2016)

3.6.2 205 – Anti-korruption

Under punkten anti-korruption ska bolagets totala procentandel som fastställts röra risker relaterade till korruption framkomma. Riskbedömningen i bolaget görs genom att identifiera bolagets betydande risker. Det ska framkomma hur stor andel i bolaget som fått utbildning gällande anti-korruption och en tydlig beskrivning av hur organisationens policyer ser ut. Antal styrelsemedlemmar som kommunicerat anti-korruptionspolicyer samt hur många det är som följer bolagets policyer.

I rapporten som upprättas enligt GRI principerna ska det totala antalet säkerställda korruptions relaterade incidenterna framkomma och huruvida personalens involvering. Rättsfall gällande korruption mot anställda eller mot bolaget ska påvisas i rapporten.

3.7 GRI – 300 Miljöstandarder

GRI serie 300 är standarder gällande miljö och hållbarhet. Organisationerna har effekt både på icke-levande och levande system såsom luft, mark, ekosystem och vatten.

3.7.1 302 – Energi

Det finns krav gällande bolagens rapportering av energiförbrukning både internt och externt. Bolaget ska rapportera om den totala bränsleförbrukningen från icke-förnybara källor, inklusive en specifikation av vilken bränsletyp som använts. Samma gäller även för förbrukningen från förnybara källor. Förbrukningen ska anges i joule, wattimmar eller multipler av dessa.

Ifall bolaget säljer el, värme, kyl eller ånga ska även det upptas som en skild punkt. Hur bolaget kommit fram till resultatet av uträkningarna, alltså vilka beräkningsverktyg som använts ska specificeras. Bolagets energianvändning utanför organisationen fungerar på samma vis. Den totala energiförbrukningen anges och metoderna för uträkning och resultat specificeras. (GSSB, 2016)

3.7.2 306 – Avlopp och avfall

GRI standard 306 handlar om bolagens avfallshantering och hanteringens effekter. De GRI krav som finns för upprättande av avfallshanteringsrapporten är en beskrivning av aktiviteter och resultat som eventuellt kan leda till att avfall genereras upp- eller nedförs i värdekedjan eller om effekterna av avfallet genereras inom bolaget. (GSSB, 2020)

3.8 GRI – 400 Sociala standarder

I serien 400 finns de sociala standarderna. Nedan finns ett par utvalda standarder för grundligare genomgång. Nedan kommer att tas upp vad som förväntas ingå i rapporterna enligt GRI:s standarder i stora drag.

3.8.1 412 - Mänskliga rättigheter

De anställda får information och blir regelbundet uppdaterade gällande området mänskliga rättigheter. För att ett bolag ska kunna uppnå ett hållbart resultat, är det av betydande vikt att alla strävar efter att uppnå samma mål. Alla inom samma bolag bör uppföra sig på ett lagligt sätt och enligt bolagets allmänna etiska principer. Sedan år 2007 finns det lagar som är bindande för de anställda. Lagarna är till för att säkerställa att bolagets rykte inte äventyras. Att bibehålla bolagets goda rykte i sin tur leder till att riskerna för aktieägarna hålls på en minimal nivå. Organisationens anställda får kännedom om och godkänner dessa lagar och etiska principer då arbetsavtalet undertecknas. Lagarna förbjuder all involvering av bolagets anställda som kan leda till intressekonflikter. Lagen reglerar bland annat hur bolagen hanterar gåvor och donationer. Den förbjuder korruption, mutor, pengatvätt, förskingring, avslöjande av konfidentiell information samt kränkningar av datasekretess. Dessutom så får organisationens anställda på något vis inte trakassera kollegorna eller äventyra miljön genom handling eller beteende.

Inom ramarna för 412 som kallas "Human Right Assessment" finns bland annat en punkt 412–3. Med denna punkt avses investeringsavtal och kontrakt som innehåller mänskliga rättighetsklausuler. Alla investeringar som med total volym överstiger 1 miljon SHF (Swiss franc) måste godkännas av en underkommitté. Den här underkommittén fattar beslut

baserat på strategiska, finansiella och hållbarhetskriterier. Hållbarhetskriterierna inkluderar alltså mänskliga rättigheter. (Global Reporting Initiative, 2022)

3.8.2 417 – Marknadsföring och produktmärkning

GRI 417 gäller krav på tjänste- och produktinformation samt märkning. Hit hör också den direkta kommunikationen med värdekedjans kunder och kedjans slutanvändare. Till säkerheten gäller även optimering av de miljörelaterade produkttegenskaperna. Omfattande information om produkterna krävs med särskilt avseende på avfallshantering, hälsorisker, hantering och applicering. (Global Reporting Initiative, 2022)

3.8.3 418 – Kundernas integritet

Denna del handlar om kundernas rätt till att förbli anonyma. GRI Standard 418 tar upp hur kundernas personliga information får hanteras samt hur denna information ska sparas. Personlig information som missanvänd eller stjäls kan resultera i identitets stöld, bedrägeri och andra problem. Enligt Global Reporting ska organisationerna rapportera tre huvudpunkter. Det totala antal klagomål som mottagits gällande integritet. Dessa klagomål ska indelas i två olika kategorier, klagomål från externa och klagomål från något tillsynsorgan. Bolaget ska också rapportera om det totala antalet stölder, läckor, eller på annan vis borttappad information gällande kundens integritet. Slutligen, bolaget måste även rapportera i korthet om det inte framkommit klagomål. (Global Reporting Initiative, 2022)

3.9 ISO – Internationella standardiseringsorganisationen

ISO (International Organization for Standardization) är en internationell icke-statlig standardiseringsorganisation som grundades 1947. Huvudkontoret finns i Schweiz och år 2022 finns ISO i 167 länder. Medlemmarna i ISO är nationella standardiseringsorgan. Nästan alla länder i världen använder samma standarder, oavsett landets storlek eller landets utvecklingsnivå. Hittills finns det lite över 24 000 olika standarder som täcker allt

mellan teknologi, - agrikultur och sjukvård. För att ge exempel på ISO standarder finns följande utvalda exempel nedan. (ISO, 2022)

3.9.1 ISO 14001

ISO 14001 är ett miljöledningssystem. Bolagen får hjälp med att mäta och förbättra deras egen miljöpåverkan genom systematiska tillvägagångssätt. Som tidigare nämndes finns det flera orsaker till att bolagen bör använda och förbättra deras strategier då det kommer till miljöpåverkan. Bland annat har användare av ISO 14001 rapporterat om ökat engagemang från ledarskap och medarbetare, förbättring av företagets rykte samt intressenters förtroende genom korrekt strategisk kommunikation. Strategin leder till att bolagen uppnått strategiska affärsmål samt ger ekonomisk fördel genom en förbättrad effektivitet och minskade kostnader. (ISO, 2015)

3.9.2 ISO 26000

ISO 26000 är en standard som hjälper bolagen att bidra till hållbar utveckling och få bolagen att ta deras egna sociala ansvar. Den här standarden är mera riktlinjer än krav, därav kan ISO 26000 inte bli certifierad som många av de andra standarderna. Det finns sju grundläggande principer när den kommer till organisationernas sociala ansvar. Dessa är ansvarstagande, transparens, etiskt beteende, respekt för intressenter, respektera lagar, respektera internationella normer och respekt för mänskliga rättigheter. Alla dessa punkter är nödvändiga för att uppnå bolagets mål gällande socialt ansvar. Utöver det så är ISO 26000 en uppmaning att främja rättvisa, ekonomisk och social utveckling och ett ansvarstagande gällande konsumentfrågor. Exempel på konsumentskyddsfrågor kan vara organisationens marknadsföringsmetoder. (ISO, 2021)

4 Empirisk del

Empiriska delen omfattar utvalda finländska bolag. Syftet med studien är att kunna svara på de två frågeställningar som tidigare nämnts. För att få så tydliga svar som möjligt på frågeställningarna kommer studien ta reda på om de finländska bolagen har följt de ovan nämnda anvisningarna från Europeiska unionen samt internationella och nationella riktlinjerna. Den teori som hittills lyfts fram utgör grunden för att kunna avgöra om riktlinjerna gällande icke-finansiell rapportering uppfyllts. Det är den här delen som studien

nu kommer att behandla som ger information till intressenter och investerare gällande bolagets verksamhet, utveckling och resultat.

I den här delen finns utvalda finländska företag. Dessa företag är enligt den finska bokföringslagen skyldig till att upprätta icke-finansiella rapporter, eftersom lagen säger att bolag med över 500 anställda är skyldiga att upprätta en icke-finansiell rapport. Bolagen är valda eftersom de är vida kända i Finland, och läsaren har eventuellt tidigare baskunskap eller känner till bolagen. Läsarens eventuella baskunskaper om bolagen bidrar till en mera omfattande helhetsbild. Bolagen är också utvalda för att ge en heltäckande branschuppfattning.

Informationen är direkt tagen från bolagens icke-finansiella rapporter eller årsrapporter. Samtliga av bolagens rapporter är från år 2021. Informationen som används är en sammanfattning av bolagens egna rapporter. Med tanke på den teori som hittills framkommit i studien kommer fokus att ligga på dessa tre delar: frågor gällande miljö, sociala och personalfrågorna och väsentliga risker och riskhantering inom bolagen.

4.1 Wärtsilä

4.1.1 Wärtsilä – Affärsmodell och riskhantering

Wärtsiläs årsrapport från 2021 kommer att vara utgångspunkt för den här delen av empirin.

Wärtsilä är ett stort bolag med cirka 19 000 anställda och med över 200 verksamhetsställen i 80 länder. De anställda i bolaget representerar i snitt 140 olika nationaliteter. Genom bolagets kompetenta arbetare och ständigt pågående rekrytering är det möjligt för bolaget att vara en av de mest eftertraktade arbetsgivaren och affärspartnern som finns på marknaden.

Det Wärtsilä erbjuder marknaden är teknologi och livscykeljänster till både marin- och energiindustrin. Bolaget tillhandahåller kraftverk, energilagring och energihanteringssystem både som hela projekt eller som enskild produkt. På marinmarknaden har bolaget processlösningar, optimering av sjöresan samt att de erbjuder lösningar för kraftförsörjningen. Genom att ha fokus på hållbarhet, effektivitet och databaserade innovationer vill bolaget maximera ekonomiska- och miljöprestandan.

Wärtsiläs serviceportfölj rör allt mellan tekniska kunnande och livscyckellösningar till reservdelar.

Bolaget har bundit sig till att bedriva och främja verksamhet ansvarsfullt och genom hela värdekedjan. Den primära verksamheten sker via Wärtsiläs olika dotterbolag och de olika strategiska samföretagen.

Liksom alla bolag exponeras Wärtsilä för risker inom ramen för de vardagliga aktiviteterna. Vissa risker måste bolagen acceptera för att kunna fortsätta utvecklas. Men genom en effektiv riskhanteringsprocess och en risk medveten kultur strävar Wärtsilä efter att hantera riskerna och kunna fullfölja bolagets affärsmässiga mål. Riskhanteringen är ständigt pågående och systematisk. Wärtsilä har identifierat och delat in riskerna i fyra huvudgrupper, strategiska risker, operativa risker, finansiella risker och hasard risker. Under varje huvudgrupp ingår flera olika undergrupper. Exempelvis finns risker gällande klimat och hållbarhet under huvudgrupp ett; strategiska risker. Risker gällande tillverkning finns under huvudgrupp två; operativa risker osv. (Wärtsilä, 2021)

4.1.2 Wärtsilä – Miljöprestanda

Det man vill få fram då man mäter en organisations miljöprestanda är om de ständiga förbättringarna internt och externt gör att organisationen uppfyller och lever upp till gällande lagar. Mätningen utförs alltså för att kunna avgöra om organisationen styrs i rätt riktning. Miljöprestanda datan för Wärtsiläs produkter baseras på uppmätta resultat, medan social prestanda har samlats in genom utformade frågeformulär. Ekonomisk prestanda baseras på reviderade finansiella räkenskaper.

Enligt Wärtsiläs årliga rapport 2021 kommer den ständiga strävan efter förbättring att vara avgörande. Arbetet med att förbättra miljöprestandan styrs av strategier och policyer och arbetet utförs systematiskt och målinriktat. Det främsta bidraget till förbättrad miljöprestanda är att Wärtsilä erbjuder kunderna pålitlig tekniker och säkra tjänster som uppfyller GRI:s miljöstandarder. Miljöprestandan förbättras också genom att

organisationen är medveten om konsekvenserna av egen aktivitet och strävan efter att minska utsläpp och energiförbrukning. (Wärtsilä, 2021)

4.1.3 Wärtsilä – Social och personalfrågor

Fokus för de kommande fem åren ligger på att skapa en inkluderande arbetskultur som driver prestationen. Bygga team som samarbetar tvärorganisatoriskt och omformar tankesätten. Bolaget vill skapa en öppen, hälsosam, jämlik och inspirerande arbetsmiljö där alla kan prestera och växa. Ett kontinuerligt lärande och utveckling bidrar till att uppnå de globala målen för hållbar utveckling. (Wärtsilä, 2021)

4.1.4 Wärtsilä - Mänskliga rättigheter

Wärtsilä stöder och respekterar mänskliga rättigheter i enighet med FN:s definition av mänskliga rättigheter och ILO-standarder (International Labour Organization). De lokala lagstiftningarna gällande mänskliga rättigheter följs: lika möjlighet och anställning, immigration, arbetstider, löner samt att motarbeta diskriminering. EU-direktiv tillämpas, samarbetsförhandlingar, lokala förhandlingar och kollektivavtal. Allt för att de anställda på Wärtsilä ska ha samma möjligheter. Individerna som anställs väljs på basis av meriter och förmågor och ges alla lika möjligheter. I enighet med Wärtsiläs policy behandlas alla enligt merit och inte enligt ras, nationalitet, hudfärg, kön, ålder, sexuell läggning, politisk åsikt eller funktionshinder. En grund inom organisationen är att det ska vara lika lön för lika arbete. De anställda får inte bryta mot principerna för mänskliga rättigheter. (Wärtsilä, 2021)

4.1.5 Wärtsilä – Antikorrupktion och mutor

Wärtsilä har stränga regler gällande antikorrupktion, bolaget har undertecknat United Nations Global Compact initiative och understöder dess tio principer. I bolagets egna "Code of Conduct" ska de anställda i företaget underteckna att ingen anställd får direkt eller indirekt erbjuda, betala, eller acceptera olagliga provisioner eller mutor, oavsett slag. Det kan exempelvis vara pengar, tjänster, förmåner eller mutor av annat slag. Detta eftersom det kan betraktas som mutor, vilket bryter mot lagen eller internationella principer. (Wärtsilä Code of Conduct, 2022)

Ett mål som Wärtsilä har satt upp för år 2022 är att lansera en utvecklad anti-korruptionsutbildning. Inom organisationen finns det även kommunikation och utbildning gällande anti-korruptions policyer. (Wärtsilä, 2021)

Affärsmodell	Miljöprestanda	Mänskliga rättigheter	Sociala frågor	Personal frågor	Risker och riskhantering	Internationella standarder	Anti-korruption och mutor
X	X	X	X	X	X	X	X

Figur 4. Wärtsilä. Icke-finansiella rapportens lagstadgade rapporteringsområden.

4.2 ABB

4.2.1 ABB - Affärsmodell och riskhantering

ABB är ett globalt teknikbolag, med huvudkontor i Schweiz. Bolaget erbjuder bland annat lösningar, produkter och tjänster inom digitaliseringen, automation och elektrifiering. ABB:s kunder förses med ett brett sortiment. Allt från elektriska motorer och generatorer till integrerade digitala lösningar. Kunderna finns inom transport, infrastruktur och processindustrier. Bolaget motiveras av att flytta gränser och kunna erbjuda deras kunder teknologi som är på helt nya nivåer. ABB har en stor marknad och är aktiv i cirka 100 olika länder, med ungefär 105 000 arbetstagare.

ABB har integrerat sin riskhanteringsprocess koncernövergripande globalt. På årlig basis gör ledningen och styrelsen en riskbedömning enligt beslutfattade riskhanteringsprocesser. Därefter vidtar ledningen och styrelsen lämpliga åtgärder om det finns ett sådant behov. Samtliga i bolagets regioner och divisioner involveras i riskhanteringsprocessen. Själva processen är utformad som stöd till ABB:s affärsbehov, och är en väsentlig del av bolagets framgång. De risker som finns inom bolaget ABB är risker som berör externa, finansiella, organisatoriska, operativa, risker gällande de anställda, lagstiftning och risker gällande klimatförändringen.

Då det kommer till området hållbarhet har ABB under de senaste åren gjort ansträngningar att göra skillnad på områden som: hälsa och säkerhet, mänskliga rättigheter och miljömässiga och sociala konsekvenser. En djupare förståelse och hantering av dessa risker

stöder bolaget och medarbetarna. I ABB:s icke-finansiella rapport från 2021 har bolaget utvärderat hur deras verksamhet och deras strategi kan påverkas av förändringar i klimatet, men ett existerande hot mot bolaget och verksamheten är högst osannolikt utifrån de olika scenarierna. (ABB Sustainability report, 2021)

4.2.2 ABB – Miljöprestanda

Hållbarheten är en central punkt för bolaget ABB. Bolaget skriver i deras icke-finansiella rapport från 2021 att "hållbar utveckling är ett steg framåt för en hälsosammare och mera välbevarad värld både idag och för kommande generationer". Balansen mellan samhället, miljön och ekonomin är avgörande då det gäller hållbart företagande. Bolaget ABB möjliggör det här genom att inkludera hållbarhet i deras värdekedja. De kan förse deras kunder med lösningar som gör att jordens naturliga resurser bevaras, genom att flytta och tänja på teknologins gränser. Följden är att bolaget möjliggör sitt bidragande till en livskraftig ekonomi och ett koldioxidsnålt samhälle. I hållbarhetsfokuset inkluderas bolagets engagemang för att agera ansvarsfullt, verksamhetsmodellen och bolagets styrning styrs av integritet och transparens.

ABB:s Hållbarhets Strategi 2030 går hand i hand med Europeiska kommissionens hållbarhets agenda 2030. ABB:s strategi gör att de är med och kan påverka hållbarhetsutmaningarna i världen. (ABB Sustainability report, 2021)

4.2.3 ABB - Social och personalfrågor

Bolaget bygger inkluderande arbetsmiljöer som är säkra och rättvisa. I bolagets verksamhet handlar de viktigaste frågorna om diskriminering, rättvis anställning, hälsa och säkerhet. Arbetet med att bygga inkluderande arbetsmiljöer innebär att minska skador på arbetsplatsen, öka mångfalden, främja respekt för mänskliga rättigheter och öka välmående bland de anställda.

ABB är en plats där människor ska vilja arbeta och ständigt utvecklas. I den icke-finansiella rapporten från 2021 förtydligas också att det finns ett pågående arbete med att fördubbla andel kvinnor med högre position. Samhällsutvecklingen stöds också utanför bolaget, genom att fokusera på utbildning, inkludering och mångfald. Under år 2021 har också

personal tillkommit vars expertområde bland annat är anti-korruption, global handel, mänskliga rättigheter och mer där till. (ABB Sustainability report, 2021)

4.2.4 ABB - Mänskliga rättigheter

ABB inkluderar mänskliga rättigheter i engagemanget för ansvarsfulla affärsmetoder. Bolaget stöder de principer och riktlinjer som finns att följas och bolaget har åtagit sig att implementera och följa FN:s principer i hela verksamheten och värdekedjan. Bolaget har en nära kontakt med kunder, intressenter, investerare och leverantörer för att skydda mänskliga rättigheter. Målet är att i hela värdekedjan och i den dagliga verksamheten hantera mänskliga rättigheter. För att bolaget ska kunna uppnå det här målet har ABB gjort upp en fem-årsplan, som en utsedd arbetsgrupp arbetar med.

Nytt för år 2021 var att ABB introducerade ett nytt program för självutvärdering. Utvärderingen av mänskliga rättigheter gjordes på totalt 50 platser i 26 länder. Bolaget meddelar också att det här programmet kommer att utökas till fler platser under det kommande året. Året medförde också förstärkta processer gällande interna anklagelser. Resultatet var att påstådda brott mot bolagets uppförandekod inkluderat mänskliga rättigheter, fick mera tillsyn, utredning och slutligen lösningar. (ABB Sustainability report, 2021)

4.2.5 ABB - Antikorruption och mutor

Tidigare nämndes att under år 2021 har ABB ökat på personalen vars expertisområde bland annat är anti-korruption. Bolaget har noll tolerans för olagligt eller oetiskt beteende. Det finns specificerade standarder som bolaget följer i den vardagliga verksamheten. Enligt de specificerade standarderna är mutor och korruption förbjudet inom hela bolaget ABB. Även ABB:s samarbetspartners förbinder sig att följa bolagets Code of Conduct när de ingår affärer med bolaget. Eventuella misstankar om mutor följs upp av bolaget. (ABB Code of Conduct , 2020)

Affärsmodell	Miljöprestanda	Mänskliga rättigheter	Sociala frågor	Personal frågor	Risker och riskhantering	Internationella standarder	Anti-korruption och mutor
X	X	X	X	X	X	X	X

Figur 5. ABB. Icke-finansiella rapportens lagstadgade rapporteringsområden.

4.3 Finnair

4.3.1 Finnair – Affärsmodell och riskhantering

Finnair är det största flygbolaget i Finland, med hemmabas i Vanda. Flygbolaget är ledande i Europa och erbjuder kunderna ett ruttnätverk på lite över 80 destinationer. Flygbolaget Finnair hör till ett av världens äldsta och dominerar flygningarna till Asien inom marknaden för Europa. Hörnstenarna i Finnairs strategi är dess geografiska läge, som flygbolaget tar vara på. I Finnairs årsredovisning från 2021 finns fyra stora trender som har stor inverkan på flygbolagets verksamhet. Dessa är hållbarhet, urbanisering, teknisk process och förskjutning av politiskt och ekonomiskt fokus från Europa och USA till Asiens tillväxtekonomier.

Riskhanteringen är en integrerad del i Finnairs verksamhet och påverkar de affärsmässiga besluten i allra högsta grad. Första delen av riskhanteringen i bolaget är att få en övergripande bild, sedan att identifiera riskerna, därefter görs en riskanalys. Riskerna integreras och utvärderas och slutligen kan bolaget kontrollera riskerna. Risker som bolaget lyfter fram är att flygindustrin generellt sett är mycket känslig för globala ekonomiska cykler eftersom industrin drivs av makroekonomiska faktorer i första hand. Säsongsvariationer och epidemier eller pandemier är också stora risker för bolaget. Många av de risker som bolaget utsätts för är sådan som är utanför bolagets kontroll. De här riskerna kan ha betydande påverkan på bolagets verksamhet, resultat och framtid. (Finnair, 2021)

4.3.2 Finnair – Miljöprestanda

I Finnairs strategi finns bland annat hållbarhet som differentierar. Flygbolaget värdesätter arbetet för ett hållbarare klimat på samma nivå som arbetet med tillväxten på marknaden.

Då en kund använder sig av Finnairs tjänster bedöms noggrant den eventuella påverkan tjänsten har på miljön ur en biologisk mångfalds syn. Flygbolagets syfte med den här bedömningen är att kunna undvika organiserade besök på den platsen, om det finns risker eller hot att skada den biologiska mångfalden på den platsen. Hållbarhet finns integrerad i samtliga delar av flygbolagets operationer, med mål att minska miljöpåverkan. I bolagets årsrapport från 2021 finns tre punkter som bolaget väljer att lyfta fram som problem: klimatförändringen, förlust av biologisk mångfald och övergång till cirkulär ekonomi. Finnair arbetar för många saker, målet är att halvera utsläppen av koldioxid till 2025 (jämfört med siffror från 2019), för att slutligen år 2045 ha koldioxidfria flygningar. Det finns också ett årligt arbete med att förbättra flygens bränsleeffektivitet, reducera användningen av plast och minska på matsvinn. (Finnair, 2021)

4.3.3 Finnair – Social och personalfrågor

Finnair värnar om den egna personalens rättigheter och arbetar för en säker och hälsosam arbetsplats. Totalt sett inom flygbolaget är det jämnt fördelat mellan män och kvinnor. Av de anställda (2021) är 57% kvinnor och 43% är män. Av cheferna eller arbetsledarna är 47% kvinnor och 53% män. Social och personalfrågor är baserade på etiska principer och följer bland annat FN och ILO:s principer. ILO står för *International Labour Organization*. Bolaget följer i huvudsak en kommunikation- och samarbets utformad process där personalen är med och påverkar styrningsprocesser som berör personalen. Till de allra viktigaste sociala områdena inom bolaget hör personal, säkerhet, kunder och etiskt affärsuppförande. Personalens välmående och trivsel följs regelbundet upp. (Finnair, 2021)

4.3.4 Finnair – Mänskliga rättigheter

Flygbolaget vill förhindra alla typer av kränkningar av mänskliga rättigheter, samt förhindra tvångs- eller barnarbete i det egna bolaget och i samband med leverantörer. Inom bolaget finns en icke-diskrimineringsplan som bolaget följer. Bolaget står för att alla ska ha samma rättigheter, samma möjligheter och rätt till lika lön oberoende av kön. Till området mänskliga rättigheter poängterar också bolaget att kollektiva förhandlingar är en del av det vardagliga arbetet mellan bolaget och arbetstagargrupper. Vid eventuella misstankar om diskriminering eller opassande beteende, finns ett uppföljningssystem internt. Alla misstankar följs upp och utreds enligt bolagets princip för noll-tolerans mot diskriminering.

Målet är att skapa en säker, trivsamt och uppmanande arbetsatmosfär för alla involverade. (Finnair, 2021)

4.3.5 Finnair – Antikorrupcion och mutor

Flygbolaget förväntar sig att samtliga internt och alla bolagets leverantörer har samma principer gällande antikorrupcion och mutor. Enligt bolagets uppförandekod är allt associerat till korrupcion och mutor strängt förbjudet. Bolagets anställda får inte erbjuda, lova eller ta emot mutor i någon form. Det samma gäller för de leverantörer eller de som på annat vis har anknytning till bolaget. Eventuella misstankar följs upp av bolaget och nödvändiga åtgärder vidtas. (Finnair Values, 2022)

Affärsmodell	Miljöprestanda	Mänskliga rättigheter	Sociala frågor	Personal frågor	Risker och riskhantering	Internationella standarder	Anti-korrupcion och mutor
X	X	X	X	X	X	X	X

Figur 6. Finnair. Icke-finansiella rapportens lagstadgade rapporteringsområden.

4.4 Kesko

4.4.1 Kesko – Affärsmodell och riskhantering

Kesko är ett bolag inom dagligvaruhandeln, bilhandeln och bygg- och teknikhandeln. Totalt finns cirka 1800 affär främst i norra delen av Europa, som bedriver kedjeverksamhet. Genom att Kesko erbjuder näthandel och service, och samtidigt bedriver fysisk affärsverksamhet är utbudet på marknaden stor. Kesko siktar på hållbar lönsamhet på lång sikt. Den goda marknadspositionen gör att bolaget har goda förutsättningar. K gruppen utgörs av Kesko och K-kedjorna tillsammans, totalt sett har K gruppen cirka 45 000 anställda.

Hållbarhet är själva kärnan i Keskos strategi. Hållbarhet normaliseras genom hela värdekedjan i bolaget, allt från produktionen ända fram till kundens val. Kärnpunkterna gällande hållbarhet som bolaget lyfter fram i årsrapporten från 2021 är att bolaget arbetar för att minska klimatpåverkan, hållbar försäljning och inköp och ansvaret för människan.

Bolagets riskhanteringsstrategi baseras på internationella ISO standarder. I Kesko är det verkställande direktör som ansvarar för riskhanteringen. Till hands finns en riskhanteringsgrupp, ett riskhanteringssystem och de internationella samt nationella standarderna som bolaget följer som underlag. Inom bolaget är det riskhanteringsgruppen som har till uppgift att identifiera riskerna och utforma ett underlag. Varje enskild anställd inom Kesko måste känna till och följa upp de risker som är inom deras ansvarsområde. Meningen med riskhanteringsprocessen är att känna till och kunna hantera alla eventuella risker som kan påverka bolagets affärsverksamhet. (Kesko, 2021)

4.4.2 Kesko – Miljöprestanda

Kesko och K gruppens mål är att år 2025 vara koldioxidneutrala, arbetet sker systematisk och utsläppen minskar gradvis. Målet för 2030 är att ha ett nollutsläpp enligt Parisavtalet som uppgjordes 2015. De största förändringarna kommer vara att ersätta användningen av el och värme till förnybar energi, samt att transportererna i Finland ska genomföras med biobränslen. Även kunder och leverantörer uppmanas att göra vad de kan för att bidra till minskade utsläpp. Uppmaningen till kunder och till partners sker genom sociala medier. Kesko berättar om deras handlingar relaterat till ämnet, och uppmuntrar därav kunderna att följa i samma fotspår. Tanken är att det här stora och svåra ämnet ska vara intressant och lätt att ta del av för kunderna. (Kesko, 2021)

4.4.3 Kesko – Social och personalfrågor

Verksamhetens grund är en engagerad och professionell personal. Utvecklingsmöjligheterna är många och likaså karriärmöjligheterna. Främjandet och strävan efter jämlikhet och en icke-diskriminerande arbetsplats är stor och bolaget vill utveckla arbetsgemenskapen där varje anställd ska accepteras som den är. Fokus ligger på att utveckla erfarenheten bland personalen, arbetskulturen, kompetensen, välbefinnandet och ledarskapet. Bolaget stävar efter att ha en jämn fördelning av män och kvinnor både i styrelsen och bland personalen. Medelåldern för de anställda inom bolaget är 37–38 år, en personal med varierande ålder bidrar till ökad kunskap och utbyte av arbetserfarenheter. Personalens hälsa och välbefinnande är viktigt för bolaget och erbjuder stöd och information både i psykiska, fysiska och sociala hälsofrågor. (Kesko, 2021)

4.4.4 Kesko – Mänskliga rättigheter

Kesko respekterar alla erkända mänskliga rättigheter. Bolaget styrs av etik, som bygger på grundläggande principer, ILO, universal deklARATIONEN om mänskliga rättigheter och FN:s konvention om arbetarens rättigheter och barnets rättigheter. Med tre års mellanrum görs en utvärdering av planen för mänskliga rättigheter, vilket den senaste är gjort 2019 men med en uppdaterad version på kommande. Bolaget har noll tolerans mot kränkningar av mänskliga rättigheter och kräver det samma från deras affärspartners. Personalen får instruktioner och guidning i vad som ska göras vid eventuella misstankar om kränkningar, bolaget har ett system där alla misstankar ska upptas. Dessa rapporter fås också göras anonyma. I bolaget finns en grupp som arbetar för jämställdhet och mångfald i enlighet med icke-diskrimineringsplanen i bolaget. I årsrapporten från 2021 lyfter bolaget fram att de arbetar för att främja arbetsgemenskap och mångfald genom att bland annat marknadsföra en modell där personer med partiell arbetsförmåga har möjlighet att fortsätta arbetslivet. (Kesko, 2021)

4.4.5 Kesko – Antikorrupktion och mutor

Bolaget arbetar för att förebygga korrupktion och mutor. Huvudsakliga riktlinjer gällande anti-korrupktion och anti-mutor kan läsas i bolagets uppförandekod. Uppförandekoden finns tillgänglig på nio språk och är den samma för alla anställda oavsett verksamhetsplats. Senaste uppdateringen av uppförandekoden gjordes 2021 och pågår kontinuerligt och uppdateras vid behov. Alla i personalen uppmanas att läsa uppförandekoden och bolaget har en läsbekräftelse på 85%. Uppförandekoden är mycket tydlig med att inga anställda i bolaget får acceptera, ta emot eller ge en muta in någon form. Under år 2021 har inga misstankar om mutor kommit till kännedom. (Kesko Code of Conduct, 2021)

Affärsmodell	Miljöprestanda	Mänskliga rättigheter	Sociala frågor	Personal frågor	Risker och riskhantering	Internationella standarder	Anti-korrupktion och mutor
X	X	X	X	X	X	X	X

Figur 7. Kesko. Icke-finansiella rapportens lagstadgade rapporteringsområden.

4.5 UPM

4.5.1 UPM – Affärsmodell och riskhantering

UPM-Kymmene eller UPM som bolaget ofta kallas är en finländsk koncern som är verksam inom området skogsindustri. Bolaget är det största i Europa och fjärde största i hela världen som tillverkar massa och papper om sett till omsättning. UPM-Kymmene bildades genom att två tidigare bolag sammanslogs år 1996. Bolaget UPM är numera en renodlad skogsindustri med huvudkontor i Helsingfors. År 2021 hade bolaget 17 000 anställda. Bolaget erbjuder förnybara lösningar för olika slutanvändare och områden. Bolaget satsar på hållbar tillväxt och för en framtid utan fossila bränslen. Kärnan i bolaget är hållbarhet.

Skogsbolagets interna riskhanteringsprocess lyfter bland annat fram följande risk: klimatförändringen. För skogsbolaget blir de effekter man kan fysiskt se, torka, skogsbränder, skador orsakade av insekter och träd sjukdomar. Utöver klimatförändringen så finns också i riskhanteringsgruppen en ökad oro för både geopolitisk och ekonomiska osäkerhet. Bolaget ser också eventuella risker med förändringar av lagar och policyer och aktieägarnas förväntningar. Utöver dessa risker som framkommit i riskhanteringsprocessen finns också länkade finansiella risker och risker gällande säkerhet och hälsa. Hanteringen sker på alla plan och nivåer för att så långt som möjligt minimera riskerna. (UPM, 2021)

4.5.2 UPM – Miljöprestanda

Bolaget arbetar för ett bättre klimat, målet är att minimera avfall och skapa mervärde i återvunnet material. Skogsbolaget utvecklar nya idéer för att kunna påskynda övergången till cirkulär bioekonomi, och minska den egna påverkan på miljön. Resurser som vatten används ansvarsfullt eftersom vatten har en betydande roll i verksamheten. Bolaget understöder FN:s miljömål för 2030 och bidrar till hållbar utveckling. Enligt årsrapporten från 2021 återvanns 89% av allt processavfall, ser man till alla produktionsanläggningar är det redan 57% av dem som uppe i 100% återvunnet processavfall. Produkterna som UPM erbjuder ska påverka klimatet så lite som möjligt, förnybara alternativ ersätter tidigare fossilbaserade produkter. Hållbara alternativ och miljöansvar är en integrerad del i hela skogsbolaget UPM:s värdekedja. (UPM, 2021)

4.5.3 UPM – Social och personalfrågor

Personalen har genomgått coachning för att möjliggöra ständiga förbättringar inom bolaget. Bland annat inom området anti-korruption. Bolaget menar att all information delat med personalen hjälper till att skapa en bättre arbetsmiljö, öka förståelse och därav minimera risker. Skogsbolagets framgång beror till stor del på att de ständigt utvecklar rekryteringen, ledningen, personalens erfarenhet och möjligheten till utvecklingsmöjligheter i karriären. Bolaget vidtar åtgärder för att bibehålla sin kvalificerade och mångsidiga personal. Vid misstankar om eventuell diskriminering eller trakasserier finns en kanal som är tillgänglig för bolagets anställda och externa intressenter. Enligt årsrapporten 2021 fick bolaget in 66 rapporteringar i kanalen. Av dessa var 9 gällande trakasserier eller diskriminering. Av alla fall ledde 18 till åtgärder såsom varningar eller uppsägningar. Bolaget stävar efter att alla ska kunna arbeta i en trivsamt miljö och vidtar nödvändiga åtgärder enligt behov. (UPM, 2021)

4.5.4 UPM – Mänskliga rättigheter

Skogsindustribolaget arbetar för mänskliga rättigheter och respekterar FN:s deklamationer, ILO:s deklamationer samt OECD:s riktlinjer. Hela UPM:s verksamhet har blivit utvärderad för att kunna identifiera potentiella människorätsfrågor och effekter. Sett till frågor som berör miljöföroreningar, arbetsplatsens hälsa och säkerhet, arbetsförhållanden och skydd av barn, har bolaget blivit ett ledande exempel inom SIHTI (Status of Human Rights Performance of Finish Companies). Bedömningen och forskningen bakom SIHTI initieras av Finland regering. Riskerna gällande mänskliga rättigheter utvärderas kvartalsvis. (UPM, 2021)

4.5.5 UPM – Antikorruption och mutor

Skogsbolagets uppförandekod understryker bolagets nolltolerans mot mutor och korruption i alla former. Bolaget genomför regelbundet riskbedömningar, på årlig basis görs också diskussioner med ledningen per affärsområde. Eftersom bolaget är verksamt globalt finns det länder där risk för mutor och korruption är högre. UPM har en e-plattform som används för att lära ut och informera om anti-korruption. Riskerna som identifieras i riskhanteringsprocessen kan bolaget mildra genom en aktiv kommunikation, utbildning, revisioner och riktlinjer i bolagets uppförandekod. (UPM Code of Conduct, 2022)

Affärsmodell	Miljöprestanda	Mänskliga rättigheter	Sociala frågor	Personal frågor	Risker och riskhantering	Internationella standarder	Anti-korruption och mutor
X	X	X	X	X	X	X	X

Figur 8. UPM. Icke-finansiella rapportens lagstadgade rapporteringsområden.

4.6 Terveystalo

4.6.1 Terveystalo – Affärsmodell och riskhantering

Terveystalo är i Finland det största privata hälsosystemet sett till nätverk och intäkter, även i övriga Norden har bolaget en ledande roll gällande leverans av hälsovårdstjänster. Kunderna är både offentliga sektorn, privata kunder och företag. Tjänsterna finns på över 360 kliniker i Finland och 120 i Sverige. Utbudet är vård- och trivseltjänster samt primärvård. Årsrapporten från 2021 är det som kommer att vara relevant i det här fallet, ett år som varit starkt men turbulent. Bolaget värdesätter en etiskt rätt och ansvarstagande verksamhet.

Målet med bolagets riskhantering är att fullfölja löften givna till kunder, kunna hålla hög standard på verksamheten, patientsäkerheten, arbets säkerheten och hålla företagets sociala ansvar. Riskhanteringsprocessen är en integrerad del i den dagliga verksamheten på alla nivåer. Konsekvenserna av riskerna samt de vidtagna åtgärderna är viktiga att förstå, därför är en konsekvent och jämförbar riskhantering att föredra. Riskerna ska identifieras, analyseras och slutligen hanteras. Till riskerna hör bland annat risker i samband med olika betalningar, datasäkerhet/ dataskydd, vård som inte är av högsta kvalitet. Styrelsen ansvarar för riskhanteringen, och bolagets VD ansvarar för att organisera hanteringen i bolaget. (Terveystalo, 2021)

4.6.2 Terveystalo – Miljöprestanda

Bolagets arbetar enligt miljöpolicyer för att bygga ett förhållande som är hållbart till miljön. Riktlinjerna har bolaget enats om att följa och arbetet med hållbar utveckling sker för att kunna minska och eliminera väsentliga miljörisker. Terveystalo har som mål att utveckla

miljöledningen och få medvetenheten i bolaget att växa på alla nivåer. Direkt och indirekt påverkan på miljö, kunna identifiera, förutse, förhindra och övervaka dessa. I den dagliga verksamheten är ett mål att minska på miljöpåverkan, bolaget utvecklar också strategier som främjar en hållbar utveckling. Arbetet med miljöpåverkan sker bland annat genom att minska på energiförbrukningen, övergå till förnybar energi, minska på avfall, öka återvinning, satsa på digitala tjänster och förändringar i rese- och bilpolicy. Klimatmålen som bolaget siktar på är att vara koldioxidneutralt år 2022, och år 2030 ska den egna verksamheten ha noll utsläpp. Jämfört med året innan (2020) har bolaget minskat det egna koldioxidavtrycket med 69%. (Terveystalo, 2021)

4.6.3 Terveystalo – Social och personalfrågor

HR-ledningens mål är att kunna säkerställa personalens välbefinnande och att personalen ska ha den kompetens som krävs för att prestera i sina arbetspositioner. Till personalfrågorna hör att praktikerna ska ha god arbetsatmosfär och de anställda ska arbeta med samma möjligheter. En aktiv kommunikation från ledningen till personalen och från personalen till ledningen är nyckeln till framgång. Genom enkäter och regelbundna uppföljningar kan ledningen säkerställa sig om att personalens åsikter hörs och lyfts fram. Under de senaste åren har personalens välmående förbättrats enligt statistik. Under de senaste åren har också bolagets gjort stora satsningar på att bibehålla personalens välmående under svåra arbetsförhållanden. Tittar man på statistiken av alla anställda i Finland är majoriteten av anställda kvinnor 72% och resterande 28% är män. 49% av de anställda är mellan 30–49 år. (Terveystalo, 2021)

4.6.4 Terveystalo – Mänskliga rättigheter

I enighet med FN:s och ILO:s globala principer förespråkar Terveystalo mänskliga rättigheter. Inom bolaget är det en nolltolerans mot all form av diskriminering, opassande beteende, rasism och trakasserier. De internationella principerna förväntas följas av alla anställda såväl som leverantörer och kunder. Eftersom bolaget har tillgång till kundernas privata information främst gällande hälsotillstånd är bolaget skyldig att säkerställa att konfidentiell information inte når obehöriga. Under år 2021 har Terveystalo deltagit i Helsinki Pride veckan och firat de milstolpar som nåtts hittills och den insats som görs för mänskliga rättigheter. Terveystalo poängterar i årsrapporten från 2021 att stora framsteg

gjorts men ännu är det en lång väg med många steg kvar för att nå ett icke-diskriminerande samhälle. I undersökningar som gjorts under året har det fastslagits att de egna anställdas samt praktikernas erfarenheter gällande ämnet förbättrats avsevärt, genom att de anställda får information och träning relaterat till mångfald. (Terveystalo, 2021)

4.6.5 Terveystalo – Antikorruption och mutor

Bolaget följer de lagar och bestämmelser som finns gällande anti-korruption och mutor. Uppförandekoden i bolaget säger att de inte tar emot gåvor för att undvika eventuella intressekonflikter. Till samma uppförandekod gäller också att bolaget inte erbjuder, begär eller tar emot förmåner som är av personliga eller ekonomiskt värde. Bidrag ges heller inte ut till politiska partier eller kandidater. Enligt årsrapporten för 2021 förekom inga misstankar om mutor eller korruption inom bolaget. (Terveystalo Code of Conduct, 2022)

Affärsmodell	Miljöprestanda	Mänskliga rättigheter	Sociala frågor	Personal frågor	Risker och riskhantering	Internationella standarder	Anti-korruption och mutor
X	X	X	X	X	X	X	X

Figur 9. Terveystalo. Icke-finansiella rapportens lagstadgade rapporteringsområden.

5 Resultatanalys

Figur 10 visar resultatet av de standarder som respektive bolag väljer att lyfta fram i sin icke-finansiella rapport. Bolagens rapporter är uppbyggda på olika sätt men grundidén och vad som förväntas medtas är den samma enligt de lagar som finns. Som nämndes i teoridelen är innehållet i bolagens icke-finansiella rapporter fastställda. Rapporterna ska ha en beskrivning på bolagens affärsmodell, bolagens miljöprestanda ska upptas och hur bolaget arbetar för mänskliga rättigheter. Sen ska också frågor gällande social och personal framkomma. Även risker och bolagens riskhantering ska tas med, och hur bolagen arbetar mot korruption och mutor. Det finns även krav på att de internationella standarderna som följs ska förtydligas i rapporterna. (Bokföringslagen 1997/1336, 1997)

I resultatanalys delen kommer också forskningsfrågorna att besvaras. De två frågorna som ställdes tidigare är "Hur tillämpar företagen EU:s riktlinjer gällande hållbarhetsrapportering?" och "Vilken ekonomisk påverkan har dessa riktlinjer för företagen?".

	ISO	GRI	EU	FN	OECD	ILO	SASB	CGC
Wärtsilä	X	X		X		X		
ABB	X	X		X	X	X	X	
Finnair	X	X		X		X		
Kesko	X	X	X	X		X		X
UPM	X	X	X	X	X	X		
Terveystalo	X	X	X	X		X		

Figur 10. Bolagens icke-finansiella rapportering. Tillämpade standarder och uppföljningssystem.

*ISO, International Organization for Standardization

*GRI, Global Reporting Initiative

*EU, EU förordningar

*FN, Förenta nationernas förordningar

*OECD, Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling

*ILO, Internationella arbetsorganisationen

*SASB, The Sustainability Accounting Standards Board

*CGC, Corporate governance code

5.1 Affärsmodell och riskhantering

De icke-finansiella rapporterna är uppbyggda så att de inleds med att bolagets verkställande direktör presenterar idéer, visioner och mål samt ger en återblick för det gångna året. Vad exakt som är bolagets mål och just deras affärsidé. Att det är just vd:n i bolaget som inleder är ingen slump. Allt handlar om bolagets kommunikation utåt. Bolagets vd ska utstråla trygghet. Utåt ska också vd:n kunna uppvisa ett lugn för samtliga involverade i bolaget såsom intressenter, investerare, delägare, kunder och anställda.

Samtliga bolag kan vi konstatera presenterar bolagets affärsmodell i de icke-finansiella rapporterna. Men att tydligt kunna presentera bolagens affärsmodeller har en betydande ekonomisk påverkan för bolagen. Eftersom det är den idén eller modellen som gör att bolagen kan generera vinst till ägarna. Märk väl att en god idé eller affärsmodell inte garanterar bolagens vinst, och en förlust i bolagen behöver inte betyda att det är något fel på affärsmodellerna. Eftersom det finns faktorer som påverkar bolagets ekonomiska ställning. Att bolagen presenterar den egna affärsmodellen kan kännas som en självklarhet, men vad som inte ska glömmas bort är att bolagens icke-finansiella rapporter är till för den som läser. Intressenter, investerare och ägare. Därav ska rapporterna uppgöras lättläsliga och lättillgängliga.

Det som tydligt framkommer efter att ha tittat på de utvalda bolagens icke-finansiella rapporter är att oavsett bolagens affärsmodell är det fullt möjligt att arbeta mot gemensamma globala mål fast att bolagen har skilda utgångslägen. Tittar man på bolagens icke-finansiella rapporter är klimatförändringen något som påverkar oss alla oavsett affärsmodell, verksamhetsområde eller ekonomiska ställning.

Riskhanteringen implementeras i de icke-finansiella rapporterna tillsammans med bolagens risker. Eftersom de utvalda bolagen är verksamma inom olika branscher presenteras olika risker och hanteringsprocesser. Därav kan vi konstatera att olika risker är kopplade till olika verksamhetsområden. Bolagen förtydligar att en del risker måste accepteras för att de ska kunna fortsätta utvecklas. Hur riskhanteringen och tillvägagångssättet implementeras i varje enskilt bolag är upp till dem själva men vad som kan understrykas är att den ekonomiska påverkan av försummad riskhantering blir betydligt kostsammare än med ett välutformat sätt att hantera riskerna i systemet. Chanserna för att bolagen ska bli stämda eller grova böter är alltför stor för att det inte ska vara värt för bolagen att hantera riskerna i god tid. I bolagens icke-finansiella rapporter kan vi se att en del bolag väljer att utföra grundliga hanteringskontroller mera sällan medan andra bolag väljer att ha ett uppföljningssystem som görs oftare. Resultaten av kontrollerna och betydande risker för bolagen implementeras i de icke-finansiella rapporterna.

5.2 Miljöprestanda

Miljöprestanda i bolagens icke-finansiella rapporter implementeras genom att bolagen visar upp de interna och externa förbättringarna som gör att bolagen uppfyller lagar och standarder. Alla utvalda bolag i den här studien påvisar att de följer GRI standarderna och ISO standarderna i sina rapporter, samtidigt som de påvisar och är medvetna om konsekvenserna av deras egna aktiviteter och kan därav säkerställa att kriterierna för miljöprestanda uppfylls. Bolagen som alla enats om att nå målen för agenda 2030 presenterar de årliga resultaten i sina rapporter.

I samtliga icke-finansiella rapporter från 2021, kan vi se att begreppet "hållbarhet" är en central punkt. Genom bolagens satsning att inkludera hållbarhet i värdekedjan bidrar de till att jordens naturliga resurser bevaras. En satsning som i dagsläget inte kommer gratis för bolagen, men som bolagen förväntas vinna på i längden. Den ekonomiska biten påverkas också av kunderna och intressenterna. De väsentliga bolagskostnaderna som uppstår inkluderar oftast planering, byggnader, maskiner, utrustning, utbildning och driftskostnader. Tidigare i teoridelen framkom de fördelar som ett omfattande hållbarhetstänk medför, bland annat en bredare investerarsbas, samhällets acceptans och konkurrensfördelar. Alla de här delarna vinner bolagen på genom att säkerställa att kriterierna för miljöprestanda uppfylls. Eftersom samhället idag är betydligt mera medveten om och vill se bolagen ta det samhällsansvar som också bolagen förespråkar.

5.3 Social och personalfrågor

Social- och personalfrågor implementeras i de icke-finansiella rapporterna genom analyser och beskrivningar av vilka mål eller delmål som uppnåtts under det gångna året. EU:s riktlinjer är en grund, som bolagen bygger vidare på genom att också tillföra den nationella lagstiftningen. Rapporter och statistik tillförs och ger en helhetsbild av bolagen. Vi kan läsa att bolagen satsar på personalens kontinuerliga utveckling och inläring. Genom en utvecklad personal vill bolagen kunna nå de globala målen för hållbar utveckling. EU kommissionens direktiv gällande social- och personalfrågorna handlar om att bolagen ska kunna agera enligt etiskt korrekta principer. Det som vi kan ta fasta på från de utvalda bolagens rapporter, är att bolagen värdesätter de anställda och är måna om att personalen ska trivas.

Genom bolagens tillämpning av EU:s standarder vill de öka det interna välmåendet som är grunden till att även verksamheten kan utvecklas och förbli lönsam. Vi kan läsa i bolagens icke-finansiella rapporter att idén är att kunna skapa en inkluderande arbetskultur och möjligheter att kunna växa i en öppen hälsosam och jämlik miljö. Bolagen påvisar att de följer angivna EU riktlinjer gällande social- och personalfrågor i sina icke-finansiella rapporter. Genom att bolagen även visar upp resultatet av de undersökningar som gjort av personalens välbefinnande, kan bolagen säkerställa att gällande riktlinjer uppfylls. Hur resultatet uppkommit läggs till rapporterna, hur bolagen därefter går vidare utgående från de uppmätta resultaten är avgörande på lång sikt.

Bolagen kan förbli lönsamma och tjänar på att öka personalens trivsel i det vardagliga arbetet. En generellt ökad trivselnivå är betydligt lönsammare än om bolaget har uppsägningar, sjukskrivningar och konstant ny personal. Studier visar att utbilda ny personal är betydligt kostsammare än att bibehålla nuvarande personal. Resultatet av att bolagen investerar i sin personal blir att personalen känner sig uppskattade, vilket tillför ett mervärde till bolagen. Att bolagen satsar på att bibehålla och utbilda sin personal gör att personalen blir mera effektiv och mänskliga misstag minskar. Att bolagen tillämpar EU:s riktlinjer gällande social- och personalfrågor kan konstateras vara mycket lönsamt på lång sikt. I nationalekonomin definieras sociala kostnader som summan av externa och privata kostnader. Då påverkan enbart sker på individer som ingår kallas de kostnader som uppstått interna. Men ofta händer det att även utomstående såsom individer och miljön påverkas, och ger externa effekter. Negativa externa effekter utgör social kostnad för samhället.

5.4 Mänskliga rättigheter

Samtliga bolag har implementerat EU:s standarder och definitioner gällande mänskliga rättigheter i sina icke-finansiella rapporter. I rapporterna kan mänskliga rättigheter identifierats som lika möjlighet till anställning och lön, kollektivavtal och förhandlingar och noll-tolerans mot diskrimination. Det vi kan se i bolagens icke-finansiella rapporter är resultatet av standardanvändningen som skett stegvis under åren. Bolagens utgångspunkt finner vi i rapporterna från de tidigare åren. Hur det sker i praktiken under året, varierar

beroende på bolag. En del bolag har skolning och utbildning gällande mänskliga rättigheter, andra uppdaterar till exempel bolagets uppförandekod. Men för att bolagen ska kunna påvisa att standarderna följs, krävs uppföljningssystem. Uppföljningssystemen som lyfts fram är bland annat GRI och ISO. Tillvägagångssätten för bolagen varierar. De kan välja att sätta fokus på enskilda fall, eventuella diskrimineringsfall totalt sett eller jämföra löner. De tillvägagångssätt som hittills framkommit i bolagens icke-finansiella rapporter dokumenteras och ett resultat framställs i rapporten.

Bolagen har utgående från uppföljningssystemen och resultaten kunnat konstateras följa EU:s angivna riktlinjer. Den ekonomiska påföljden av mänskliga rättigheter är att vi har lagar som säger att alla har rätt till en lön som går att leva på. Det finns ekonomisk påföljd för bolagen vid hållbara investeringar, säkerhetsanordningar och eventuell ledig tid för fackanslutna. Bolagen måste också betala leverantörerna ett skäligt pris som respekterar de mänskliga rättigheterna. Den ekonomiska påföljden av mänskliga rättigheter är att det blir mera ekonomiskt jämställt genom hela värdekedjan. Från leverantörer till slutanvändaren. Leverantörskedjan är i många av bolagens fall ganska lång och EU kommissionens direktiv gällande mänskliga rättigheter förhindrar att den ursprungliga leverantören blir betald vad som är under en accepterad nivå. Rapporterna visar att bolagens utgifter för att förbättra mänskliga rättigheterna görs på alla nivåer och plan. Att bolagen implementerar mänskliga rättigheter i sin verksamhet bidrar till att bolaget har möjligheter att få effektiv användning av sina resurser, därav är resurserna effektivitetshöjande och vinstdrivande.

5.5 Antikorrruption och mutor

EU och FN har strikta regler som bolagen är skyldiga att följa. Till dessa hör en noll-tolerans mot korrruption och mutor. I samtliga bolags vardagliga verksamheter används de specificerade standarderna för att förhindra olagligt eller oetiskt beteende. Bolagen upprättar uppförandekoder som bolagens anställda förpliktar sig att följa. Även bolagens leverantörer förväntas följa deras gällande principer. Vi ser i bolagens icke-finansiella rapporter att de utformar egna uppföljningssystem och är förpliktade att följa upp

misstankar om oetiskt beteende. Bolagen använder sig av EU:s angivna riktlinjer i den vardagliga verksamheten genom aktiv kommunikation och revision av uppförandekoderna.

De exakta ekonomiska påföljderna för bolag som bryter mot EU:s lagar och förordningar gällande anti-korruption och mutor går inte att fastställa. Men konsekvenserna är allvarliga. Varje enskild misstanke följs upp inom bolaget enligt lag. I de allra grövsta fallen blir det tal om stora ekonomiska påföljder. Grova böter, fängelse eller uppsägningar. Mutor är något som i dagens samhälle ännu lever kvar eftersom det en gång i tiden varit mera acceptabelt i delar av världen. Bolagen i det här fallet skriver tydligt i sina rapporter att mutor och korruption är något som bolagen och personalen inte ställer sig bakom. De ekonomiska påföljderna och konsekvenserna är något som bolagen vill undvika.

6 Diskussion

6.1 Resultatdiskussion

Det vi har kunnat utläsa från bolagens icke-finansiella rapporter är att våra finländska bolag följer EU:s riktlinjer, principer och våra inhemska lagar. Det kommer inte som en överraskning att de utvalda bolagen uppfyller de krav som ställs eftersom Finland har en sträng tillsyn samt att revisorerna är skyldiga att påpeka eventuella fel och brister. Resultatet visar att även fast det tillkommer betydande kostnader i stor del i form av att utbilda personal och förändra de interna affärsmässiga tillvägagångssätten, är bolagen beredda att bidra till ett hållbarare klimat. Bolagen ser på de ekonomiska kostnaderna som en investering för bolagens framtid.

Från de tidigare forskningarna gällande icke-finansiell rapportering kan vi se ett tydligt mönster. Fler studier och mera forskning gällande bolagens förhållande till ett hållbarare klimat är önskvärt både från bolagens sida, även från samhället. I dagens läge har studierna bidragit till att fler bolag förstår hur deras insats bidrar till helheten. EU:s riktlinjer gör skillnad genom att förmedla mål och en guide gällande hur bolagen ska kunna uppnå hållbarhetsmålen. Riktlinjerna och uppföljningssystemen kan vi se i de icke-finansiella rapporterna och bidrar till att bolagen har stöd i deras tillvägagångssätt.

I tidigare forskning framkom också att bolagen använder sina icke-finansiella rapporter som ett kommunikationsverktyg efter mediala skandaler. Kommunikationen till intressenterna

kan vara positiv såväl som negativ, bolagen har möjlighet att vinkla det de vill förmedla utåt. Men en punkt som vi kan ta fasta och vara säkra på är att den informationen som publiceras i rapporterna är sann. Eftersom vi i Finland har ett väldigt strikt revisionssystem, där eventuella avvikelser ska påpekas och noteras av bolagets revisor. Enligt lagen är det förbjudet att på något vis sprida felaktig information för att försöka förbättra bolagens ställning.

Gällande mänskliga rättigheter bör också nämnas att det finns tre ståndpunkter. En del ekonomer menar att det endast är äganderätt som har betydelse för ekonomisk tillväxt, och att mänskliga rättigheter till och med kan göra det rättssystem som används ineffektivt. Det andra synsättet är att positiva rättigheter kan minska inkomster över tid medan negativa kan öka välfärden. Utöver dessa synsätt finns ett tredje. Den här gruppen säger att mänskliga rättigheter är en förutsättning för att effektivt använda bolagens resurser och att mänskliga rättigheter därav är effektivitetshöjande och bidrar till bolagen vinst.

6.2 Metoddiskussion

Valet av metod gjordes på basen av hur de icke-finansiella rapporterna ser ut i dagens läge. Rapporternas struktur och uppbyggnad gör att den kvalitativa forskningsmetoden är den mest lämpade. Som tidigare nämnts så handlar den icke-finansiella biten av årsrapporterna inte om siffror eller statistik. I rapporterna presenteras de bitar i bolagen som egentligen inte går att sätta siffror på. Sett till de frågeställningar som gjorts i det här arbetet skulle inte en kvantitativ forskningsmetod uppfylla de krav som frågeställningarna kräver. Den kvalitativa forskningsmetoden har i det här fallet gett möjlighet att analysera de icke-finansiella rapporterna och presentera det forskningsresultat som varit önskvärt.

Syftet med arbetet var att ta reda på hur bolagen tillämpar EU:s riktlinjer och vilken den ekonomiska påverkan blir. Frågeställningarna har resulterat i att det bästa valet är en kvalitativ metod. Metodvalet stöds av Forskningsmetodikens grunder skriven av Patel och Davidson. Arbetet skulle eventuellt kunna utvecklas med nya forskningsfrågor, men med en kvantitativ forskningsmetod. Vid en fortsatt forskning skulle man kunna ta i beaktande den statistik som bolagen presenterar i årsrapporterna. En grundligare genomgång av bolagens exakta investeringar och utgifter skulle i så fall vara fullt möjlig att genomföra.

Men med de nuvarande forskningsfrågorna som utgångsläge är en kvalitativ forskningsmetod det självklara valet.

6.3 Slutsats

Efter att ha gått igenom bolagens icke-finansiella rapporter som har resulterat i flera hundra sidor läsning, kan konstateras att de stora bolagen gör ett enormt arbete mot ett hållbarare klimat och för att kunna bevara jordens resurser. EU kommissionen, FN och övriga organisationer arbetar dagligen för att kunna ro i hamn alla de mål som fastställts till 2030. Men det behövs fortsättningsvis fler studier och mera forskning inom området, eftersom klimatet och hållbarhet är så betydande och omfattar så enormt mycket.

Men det vad vi kan förvänta oss inom de kommande åren är nya lagar, mera information och nya studier. Vi kan redan höra förslag och diskussioner, om även mindre bolag och företag också borde uppgöra och presentera icke-finansiella rapporter. Något som i dagens läge inte kan uteslutas som ett framtida mål. Det som står klart efter att ha granskat de utvalda bolagens icke-finansiella rapporter är att bolagen ser på hållbarhet och hållbar utveckling som något de vill fortsätta förverkliga i den dagliga verksamheten. Med den ekonomiska påverkan som realiseringen tillför, anser bolagen att det är värt att investera i hållbarhet och ta det egna samhällsansvaret.

7 Källhänvisning

- A Short Introduction to the GRI standards.* (2021). Hämtat från Global Reporting Initiative: <https://www.globalreporting.org/media/wtaf14tw/a-short-introduction-to-the-gri-standards.pdf>
- ABB Code of Conduct . (2020). Hämtat från https://search.abb.com/library/Download.aspx?DocumentID=9AKK107680A7765&LanguageCode=en&DocumentPartId=&Action=Launch&_ga=2.48404964.35595211.1666886842-341013513.1664464571
- ABB Sustainability report. (2021). Hämtat från https://search.abb.com/library/Download.aspx?DocumentID=9AKK108466A8054&LanguageCode=en&DocumentPartId=&Action=Launch&_ga=2.182376992.665250161.1664876904-341013513.1664464571
- Bokföringslagen 1997/1336. (1997). *Finlex.fi*. Hämtat från Hämtat från www.finlex.fi: <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1997/19971336>
- Bokföringslagen 2016/1376. (2016). Hämtat från [Finlex.fi](http://www.finlex.fi): <https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/1997/19971336#L3a>
- British Assessment Bureau. (den 16 Juni 2021). *What are the ISO 14001 requirements?* Hämtat från <https://www.british-assessment.co.uk/insights/what-are-the-iso-14001-requirements/>
- Bryman, & Bell. (2017). *Företagsekonomiska forskningsmetoder*. Stockholm: Liber AB.
- Corporate sustainability reporting. (2019). *European Commission*. Retrieved from Official EU website: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/company-reporting-and-auditing/company-reporting/corporate-sustainability-reporting_en#disclosed
- Eduskunta. (den 3 November 2021). *Regeringens proposition till riksdagen*. Hämtat från eduskunta.fi: https://www.eduskunta.fi/SV/vaski/HallituksenEsitys/Sidor/RP_208+2016.aspx
- European commission. (den 6 June 2017). *Guidelines on non-financial reporting*. Hämtat från <https://service.betterregulation.com/document/285543>
- Europeiska kommissionen. (den 20 Juni 2019). *Riktlinjer för icke-finansiell rapportering*. Hämtat från [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0620\(01\)&from=EN](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SV/TXT/PDF/?uri=CELEX:52019XC0620(01)&from=EN)
- Europeiska kommissionen. (2022). *The 2030 Agenda for sustainable development*. Hämtat från https://ec.europa.eu/info/strategy/international-strategies/sustainable-development-goals/eu-and-united-nations-common-goals-sustainable-future_en#the-2030-agenda-for-sustainable-development
- Europeiska unionen. (2019). *Riktlinjer för icke-finansiell rapportering*. Bryssel: Europeiska unionen.
- Finansinspektionen. (den 16 December 2020). *Hållbarhetsrapportering och behoven av ökad transparens och jämförbarhet*. Hämtat från

<https://www.fi.se/contentassets/e749f2da7b384ad485a1e21da27305d5/halbarhetsrapport-behov-transparens-jamforbarhet-16dec2020.pdf>

- Finnair. (2021). *Annual Report*. Hämtat från https://investors.finnair.com/~/_/media/Files/F/Finnair-IR/documents/en/reports-and-presentation/2022/annual-report-2021.pdf
- Finnair Values. (2022). *Code of Conduct*. Hämtat från <https://company.finnair.com/en/about/code-of-conduct>
- Folos, & Lalovic. (2017). *Hållbarhetsrapportering. Företagens sätt att använda de icke-finansiella rapporterna*. Hämtat från <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1114443/FULLTEXT01.pdf>
- Företags samhällsansvar*. (den 4 November 2021). Hämtat från www.wikipedia.org:
https://sv.wikipedia.org/wiki/F%C3%B6retags_samh%C3%A4llsansvar
- Global Reporting Initiative. (2022). *About GRI*. Hämtat från <https://www.globalreporting.org/about-gri/>
- GSSB. (2016). *GRI 201: ECONOMIC PERFORMANCE*. Hämtat från <https://www.globalreporting.org/standards/media/1039/gri-201-economic-performance-2016.pdf>
- GSSB. (2016). *GRI 302: ENERGY*. Hämtat från <https://www.globalreporting.org/standards/media/1009/gri-302-energy-2016.pdf>
- GSSB. (2020). *GRI 306: WASTE*. Hämtat från <https://www.globalreporting.org/media/ikhf0ggk/gri-306-waste-2020.pdf>
- ISO. (2015). *Introduction to ISO 14001*. Hämtat från <https://www.iso.org/files/live/sites/isoorg/files/store/en/PUB100371.pdf>
- ISO. (den 15 October 2021). *ISO 26000 social responsibility*. Hämtat från <https://www.iso.org/iso-26000-social-responsibility.html>
- ISO. (2022). *International Organization for Standardization*. Hämtat från <https://www.iso.org/about-us.html>
- Kesko. (2021). *Annual Report*. Hämtat från https://www.kesko.fi/globalassets/03-sijoittaja/raporttikeskus/2022/q1/kesko_annual_report_2021_sustainability.pdf
- Kesko Code of Conduct. (2021). Hämtat från <https://www.kesko.fi/en/k-code-of-conduct/employees/>
- Lag om ändring av bokförinslagen 1376/2016. (2016). *Finlex.fi*.
- R.Patel, & B.Davidson. (2011). *Forskningsmetodikens grunder*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Statsrådet. (den 8 Oktober 2020). *Statsrådets redogörelse om det globala handlingsprogrammet Agenda2030 för hållbar utveckling : Mot ett*

- klimatneutralt välfärdssamhälle*. Hämtat från <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162476>
- Statsrådet. (2020). *Vad är hållbar utveckling?* Hämtat från <https://kestavakehitys.fi/sv/hallbar-utveckling>
- Terveystalo. (2021). *Annual Report*. Hämtat från https://www.terveystalo.com/globalassets/yhtio/sijoittajat/vuosikertomus2021/terveystalo_annual_report_2021.pdf
- Terveystalo Code of Conduct. (2022). Hämtat från https://www.terveystalo.com/globalassets/yhtio/laatu-ja-vastuullisuus/terveystalo_code-of-conduct_2022.pdf
- The Paris Agreement. (2015). *United Nations*. Hämtat från <https://unfccc.int/process-and-meetings/the-paris-agreement/the-paris-agreement>
- United Nations. (2022). *Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development*. Hämtat från <https://sdgs.un.org/2030agenda>
- United Nations Development Programme. (2017). *Vad betyder hållbar utveckling?* Hämtat från <https://www.globalamalen.se/fragor-och-svar/vad-betyder-hallbar-utveckling/>
- UPM. (2021). *Annual Report*. Hämtat från <https://www.upm.com/siteassets/asset/investors/2021/upm-annual-report-2021.pdf>
- UPM Code of Conduct. (April 2022). Hämtat från <https://www.upm.com/siteassets/asset/governance/documents/policies/gp-codeofconducten.pdf>
- Utrikesministeriet. (2022). *Agenda 2030 - de globala målen för hållbar utveckling*. Hämtat från <https://um.fi/agenda-2030-de-globala-malen-for-hallbar-utveckling>
- Wärtsilä. (2021). *Annual Report*. Hämtat från <https://mb.cision.com/Main/15003/3501688/1532017.pdf>
- Wärtsilä Code of Conduct. (2022). Hämtat från <https://www.wartsila.com/sustainability/our-approach/policies-and-commitments/code-of-conduct>